

Regeringens proposition 2009/10:69

Kompletteringar av socialförsäkringsbalken

Prop.
2009/10:69

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 december 2009

Maud Olofsson

Cristina Husmark Pehrsson
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen beslutade den 28 maj 2009 propositionen 2008/09:200 Socialförsäkringsbalk. I propositionen föreslås en ny socialförsäkringsbalk, som ska ersätta det trettiotal lagar som i dag reglerar socialförsäkringen. Enligt det överlämnade förslaget ska socialförsäkringsbalken träda i kraft den 1 januari 2011 samtidigt som de tidigare lagarna upphävs.

I denna proposition lämnas förslag till kompletteringar av socialförsäkringsbalken. Kompletteringarna innebär att det i socialförsäkringsbalken förs in ändringar i den nuvarande socialförsäkringslagstiftningen. Detta gäller ändringar som föreslagits i propositioner vid sådana tidpunkter att de inte har kunnat beaktas i det tidigare överlämnade förslaget till socialförsäkringsbalk. De författningsändringar som nu ska föras in i socialförsäkringsbalken rör bl.a. utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning, förändringar i sjukförsäkringen i samband med förstärkta insatser för återgång i arbete, förmögenhetsberäkning vid fastställande av socialförsäkringsförmåner, vissa förändringar i premiepensionssystemet och inrättandet av en ny pensionsmyndighet.

Samtidigt föreslås i socialförsäkringsbalken även några justeringar i språkligt hänseende och av hänvisningar.

De föreslagna ändringarna inarbetas på sådant sätt att de kommer att ingå i socialförsäkringsbalken när denna träder i kraft den 1 januari 2011.

Förkortningar	3
1 Förslag till riksdagsbeslut	4
2 Lagtext	5
2.1 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	5
2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:000) om införande av socialförsäkringsbalken	55
3 Ärendet och dess beredning	64
4 Överväganden och förslag	66
4.1 Allmänna överväganden	66
4.2 Följdändringar på grund av ny socialförsäkringslagstiftning	68
4.3 Följdändringar på grund av annan ny lagstiftning	71
4.4 Vissa justeringar i övrigt	72
5 Konsekvenser av förslagen	72
6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	72
7 Författningskommentar	73
7.1 Inledning	73
7.2 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken ...	73
7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen om införande av socialförsäkringsbalken	81
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 december 2009	83
Rättsdatablad	84

AFL	Lagen (1962:381) om allmän försäkring
BoL	Lagen (1993:737) om bostadsbidrag
BTPL	Lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.
EPL	Lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn
EPLP	Lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn
GPL	Lagen (1998:702) om garantipension
HVL	Lagen (1998:703) om handikappersättning och vårdbidrag
IFKL	Lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan
IPML	Lagen (2009:986) med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten
LAF	Lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring
LIP	Lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension
PPM	Premiepensionsmyndigheten
SFB	Socialförsäkringsbalken
SFBP	Lagen (2009:000) om införande av socialförsäkringsbalken
SGI	Sjukpenninggrundande inkomst

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2009/10:69

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
2. lag om ändring i lagen (2010:000) om införande av socialförsäkringsbalken.

2.1 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken

dels att 58 kap. 6–8 §§, 90 kap., 102 kap. 14 § och 108 kap. 23 § ska utgå,

dels att rubriken närmast efter 58 kap. 5 § och rubrikerna närmast före 58 kap. 6–8 §§ och 108 kap. 23 § ska utgå,

dels att i 55 kap. 4 §, 64 kap. 5, 11, 13–15, 19, 21, 22, 25, 27, 30–33, 35–37 och 39–43 §§, 91 kap. 7 och 8 §§, 108 kap. 2 och 7 §§, 110 kap. 31, 32, 39 och 41 §§, 111 kap. 2 och 7 §§ samt 114 kap. 2, 6, 7, 9, 19 och 34 §§ ordet ”Premiepensionsmyndigheten” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Pensionsmyndigheten” i motsvarande form,

dels att i 56 kap. 4 och 8–10 §§, 58 kap. 9 §, 60 kap. 2, 23, 37, 47 och 57–59 §§, 61 kap. 12, 14, 16 och 27 §§, 66 kap. 11 §, 70 kap. 5 §, 85 kap. 14 §, 108 kap. 4, 5, 24 och 25 §§, 110 kap. 35 § samt 113 kap. 25, 26, 34 och 36 §§ ordet ”Försäkringskassan” i olika böjningsformer ska bytas ut mot ”Pensionsmyndigheten” i motsvarande form,

dels att i 113 kap. 14 § ordet ”länsrätt” ska bytas ut mot ”förvaltningsrätt”,

dels att 2 kap. 2 och 10 §§, 5 kap. 9, 16 och 18 §§, 6 kap. 6 och 18 §§, 10 kap. 2 §, 11 kap. 2 och 6 §§, 12 kap. 2, 8 och 38 §§, 13 kap. 1, 3, 5, 9, 11, 33 och 36–38 §§, 16 kap. 18 §, 18 kap. 2 och 38 §§, 19 kap. 13, 15 och 43 §§, 26 kap. 21, 29 och 30 §§, 27 kap. 1, 20, 23, 24, 32 och 50 §§, 31 kap. 10 §, 33 kap. 6 §, 34 kap. 3 och 4 §§, 35 kap. 8 §, 36 kap. 9 och 26 §§, 37 kap. 10 och 23 §§, 40 kap. 9 §, 41 kap. 11, 12 och 19 §§, 46 kap. 15 §, 47 kap. 8 §, 52 kap. 12 och 22 §§, 58 kap. 1, 9, 14 och 15 §§, 64 kap. 1, 3, 16, 18, 23, 24, 26 och 44 §§, 66 kap. 9 och 10 §§, 67 kap. 7 §, 70 kap. 2 §, 73 kap. 12 och 13 §§, 74 kap. 19 §, 77 kap. 12 §, 82 kap. 9 §, 84 kap. 5 och 10 §§, 85 kap. 9 §, 87 kap. 3 §, 88 kap. 20 §, 89 kap. 1–3 §§, 91 kap. 10 §, 92 kap. 2 och 3 §§, 97 kap. 5, 8, 11 och 13 §§, 101 kap. 2 §, 102 kap. 9, 13, 15, 20, 22 och 27 §§, 103 kap. 3 §, 106 kap. 2, 24, 35 och 38 §§, 107 kap. 2, 8 och 9 §§, 108 kap. 11, 15, 17, 19, 21 och 22 §§, 110 kap. 2, 6, 10–14, 17, 23, 33, 38, 46, 47 och 52 §§, 112 kap. 2, 3, 6 och 7 §§, 113 kap. 1, 3, 6, 7, 10, 12, 13, 17–20, 22, 28 och 32 §§, 114 kap. 8, 22 och 23 §§, 117 kap. 6–9 §§ samt rubrikerna närmast före 112 kap. 6 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 29 kap. ska lyda ”III Rehabilitering och rehabiliteringsersättning”,

dels att rubriken närmast efter 64 kap. 36 § ska lyda ”Kostnader för premiepensionsverksamheten”,

dels att rubriken till 92 kap. ska lyda ”Uttag och utbetalning m.m. av premiepension till efterlevande”,

dels att rubriken närmast före 110 kap. 17 § ska lyda ”Föräldrapenningsförmåner”,

dels att rubriken närmast efter 113 kap. 9 § ska lyda ”Överklagande av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens beslut”,

dels att det i lagen ska införas nya bestämmelser, 8 kap. 5 §, 13 kap. 31 a–31 d §§, 23 kap. 5 §, 26 kap. 22 a §, 27 kap. 24 a, 35 a, 55 a och 55 b §§, 48 kap. 5 §, 53 kap. 5 §, 64 kap. 45 §, 75 kap. 5 §, 93 kap. 5 §,

113 kap. 20 a § samt närmast efter 13 kap. 31 § samt närmast före 13 kap. 31 a och 31 d §§, 26 kap. 22 a §, 27 kap. 55 a och 55 b §§, 64 kap. 45 § och 113 kap. 20 a § nya rubriker av följande lydelse.

Prop. 2009/10:69

Lydelse enligt prop. 2008/09:200 Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Socialförsäkringen administreras av Försäkringskassan *samt av Premiepensionsmyndigheten och Skatteverket.*

Hos Försäkringskassan ska det finnas ett allmänt ombud. Regeringen utser det allmänna ombudet.

Beslut i ärenden enligt denna balk fattas av Försäkringskassan, om inte något annat anges.

Socialförsäkringen administreras av Försäkringskassan *och Pensionsmyndigheten samt av Skatteverket.*

Hos Försäkringskassan ska det finnas ett allmänt ombud *för socialförsäkringen.* Regeringen utser det allmänna ombudet.

I inledningen av avdelningarna B–G finns bestämmelser om vilken myndighet som handlägger ärenden om förmåner som avses i den avdelningen.

10 §

I 61 kap. finns bestämmelser om inkomstbasbelopp, inkomstindex, balanstal och balansindex.

I 58 kap. finns bestämmelser om inkomstbasbelopp, inkomstindex, balanstal och balansindex.

5 kap.

9 §

Lydelse enligt prop. 2008/09:200

Den som är bosatt i Sverige är försäkrad för följande förmåner:

Avdelning E Förmåner vid ålderdom

11. garantipension,	(53, 56, 65–67, och 69–71 kap.)
12. särskilt pensionstillägg,	(73 kap.)
13. äldreförsörjningsstöd,	(74 kap.)

Avdelning G Bostadsstöd

16. bostadsbidrag, och	(95–98 kap.)
17. bostadstillägg.	(100–103 kap.)

Föreslagen lydelse

Den som är bosatt i Sverige är försäkrad för följande förmåner:

Avdelning E Förmåner vid ålderdom

11. garantipension,	(55, 56, 65–67, och 69–71 kap.)
12. särskilt pensionstillägg,	(73 kap.)
13. äldreförsörjningsstöd,	(74 kap.)

Avdelning G Bostadsstöd

16. bostadsbidrag, och	(95–98 kap.)
17. bostadstillägg.	(100–103 kap.)

Lydelse enligt prop. 2008/09:200 Föreslagen lydelse

16 §

I 104–117 kap. (avdelning H) finns bestämmelser om när den försäkrade är skyldig att anmäla till Försäkringskassan att han eller hon lämnar Sverige.

I 110 kap. 45 § finns bestämmelser om när den försäkrade är skyldig att anmäla till Försäkringskassan att han eller hon lämnar Sverige.

18 §

Har rätten till en bosättningsbaserad förmån upphört med tillämpning av bestämmelserna om bosättning i 2–8 §§ eller bestämmelserna om utlandsvistelse i 13–15 §§, får förmånen efter ansökan hos *Försäkringskassan* fortsätta att lämnas om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt att dra in förmånen.

Har rätten till en bosättningsbaserad förmån upphört med tillämpning av bestämmelserna om bosättning i 2–8 §§ eller bestämmelserna om utlandsvistelse i 13–15 §§, får förmånen efter ansökan hos *den handläggande myndigheten* fortsätta att lämnas om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt att dra in förmånen.

6 kap.**6 §**

Lydelse enligt prop. 2008/09:200

Den som arbetar i Sverige är försäkrad för följande förmåner:

4. rehabilitering, rehabiliteringsersättning och bidrag till arbetshjälpmedel,	(29–31 kap.)
5. inkomstrelaterad sjukersättning och inkomstrelaterad aktivitetsersättning,	(33, 34 36 och 37 kap.)
6. arbetsskadeersättning,	(39–42 kap.)
11. efterlevandeskydd i form av premiepension.	(89–92 kap.)

Föreslagen lydelse

Den som arbetar i Sverige är försäkrad för följande förmåner:

-
4. rehabilitering, rehabiliteringsersättning och bidrag till arbetshjälpmedel, (29–31 kap.)
 5. inkomstrelaterad sjukersättning och inkomstrelaterad aktivitetsersättning, (33, 34, 36 och 37 kap.)
 6. arbetsskadeersättning, (39–42 kap.)
-
11. efterlevandeskydd i form av premiepension. (89–92 kap.)

Lydelse enligt prop. 2009/10:200 Föreslagen lydelse

18 §

I 104–117 kap. (avdelning H) finns bestämmelser om den försäkrades skyldighet att anmäla till Försäkringskassan att han eller hon lämnar Sverige.

I 110 kap. 45 § finns bestämmelser om när den försäkrade är skyldig att anmäla till Försäkringskassan att han eller hon lämnar Sverige.

8 kap.**5 §**

Ärenden som avser förmåner enligt denna avdelning handläggs av Försäkringskassan.

10 kap.**2 §**

En försäkrad som är gravid har rätt till graviditetspenning,

1. om graviditeten sätter ned hennes förmåga att utföra sitt förvärvsarbete med minst en fjärdedel, och
2. hon inte kan omplaceras till annat mindre ansträngande arbete enligt 19 § föräldraledighetslagen (1995:584).

Som förvärvsarbete ska inte betraktas sådant förvärvsarbete som den försäkrade utför under tid för vilken hon får sjukersättning enligt bestämmelserna i 37 kap. 3 §. Om det inte går att avgöra under vilken tid den försäkrade avstår från förvärvsarbete ska frånvaron i första hand anses som frånvaro från sådant förvärvsarbete som avses i 37 kap. 3 §.

Som förvärvsarbete ska inte betraktas sådant förvärvsarbete som den försäkrade utför under tid för vilken hon får sjukersättning enligt bestämmelserna i 37 kap. 3 §. Om det inte går att avgöra under vilken tid den försäkrade avstår från förvärvsarbete ska frånvaron i första hand anses som frånvaro från sådant förvärvsarbete som avses i 37 kap. 3 §.

11 kap.**2 §**

Föräldrapenningsförmåner lämnas i följande former:

1. föräldrapenning <i>till en förälder</i> för vård av barn med anledning av barns födelse eller vid adoption av barn (12 kap.), och 2. tillfällig föräldrapenning <i>till en förälder</i> i <i>andra</i> särskilda situationer när <i>föräldern</i> avstår från förvärvsarbete för att vårda barn (13 kap.).	1. föräldrapenning för vård av barn med anledning av barns födelse eller vid adoption av barn (12 kap.), och 2. tillfällig föräldrapenning i särskilda situationer när <i>någon</i> avstår från förvärvsarbete för att vårda barn (13 kap.).

6 §

I fråga om tillfällig föräldrapenning för en försäkrad som har fått rätt till sådan förmån enligt 13 kap. 8, 9 <i>eller</i> 11 § likställs den försäkrade med en förälder.	I fråga om tillfällig föräldrapenning för en försäkrad som har fått rätt till sådan förmån enligt 13 kap. 8, 9, 11 <i>eller</i> 31 a § likställs den försäkrade med en förälder.

En försäkrad som enligt första stycket är likställd med en förälder får dock inte överlåta rätten till tillfällig föräldrapenning enligt 13 kap. 8 §. Inte heller får Försäkringskassan bevilja tillfällig föräldrapenning enligt 13 kap. 9 § på grundval av ett medgivande av en sådan försäkrad.

12 kap.**2 §**

Rätt till föräldrapenning har en försäkrad förälder som vårdar barn under tid när han eller hon inte förvärvsarbetar eller avstår från förvärvsarbete.

Föräldrapenning lämnas i de <i>situationer</i> och under de närmare förutsättningar som anges i detta kapitel. Förmånen kan vara bosättningsbaserad enligt 5 kap. eller arbetsbaserad enligt 6 kap.	Föräldrapenning lämnas i de <i>fall</i> och under de närmare förutsättningar som anges i detta kapitel. Förmånen kan vara bosättningsbaserad enligt 5 kap. eller arbetsbaserad enligt 6 kap.

8 §

Bestämmelserna om föräldrapenning gäller i tillämpliga delar också vid adoption av barn, med följande undantag:

1. Föräldrapenning lämnas <i>inte</i> för barn som har fyllt tio år.	1. Föräldrapenning lämnas <i>längst till dess</i> barnet har fyllt tio år.
2. Vid adoption av andra makens barn eller av eget barn lämnas föräldrapenning inte utöver vad som skulle ha gällt om adoptionen inte hade ägt rum.
3. Föräldrapenning i samband med föräldrautbildning enligt 6 § till den som avser att adoptera ett barn lämnas inte före den dag då föräldern har fått barnet i sin vård.

38 §

För en förälder som anses bosatt i Sverige även under vistelse utomlands enligt bestämmelserna i 5 kap. 6 och 8 §§, ska det bortses från tiden för utlandsvistelsen när det bestäms om 240-dagarsvillkoret i 35 § 1 är uppfyllt.

Vidare ska för en förälder som fått sjukersättning eller aktivitetsersättning en sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt 26 kap. 22 a § anses ha gällt hela den tid som föräldern fått sådan ersättning.

För en förälder som fått vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag, ska det bortses från sådan tid som föräldern fått sådant bidrag när det bestäms om 240-dagarsvillkoret i 35 § 1 är uppfyllt, om detta är mer förmånligt för föräldern.

13 kap.**1 §**

I detta kapitel finns bestämmelser om

- rätten till tillfällig föräldrapenning i 2–9 §§,
- tillfällig föräldrapenning vid barns födelse eller adoption i 10–15 §§,
- vård av barn som inte har fyllt 12 år i 16–21 §§,
- vård av barn som har fyllt 12 år i 22–25 §§,
- vård av barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade i 26–29 §§,
- vård av allvarligt sjukt barn i 30 och 31 §§,
 - *utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning vid förälders sjukdom eller smitta i 31 a–31 d §§,*
- beräkning av antalet dagar med rätt till tillfällig föräldrapenning i 32 §, och
- beräkning av tillfällig föräldrapenning i 33–38 §§.

3 §

<p>Tillfällig föräldrapenning får förutom i de fall som anges i 11 kap. 11 § lämnas till båda föräldrarna för samma barn och tid:</p>	<p>Tillfällig föräldrapenning får förutom i de fall som anges i 11 kap. 10 § lämnas till båda föräldrarna för samma barn och tid:</p>
---	---

1. om föräldrarna följer med sitt barn till läkare när barnet lider av allvarlig sjukdom, och 2. om föräldrarna, som en del i behandlingen av sitt barn, behöver delta i läkarbesök eller i behandling som ordinerats av läkare.	1. om föräldrarna följer med sitt barn till läkare när barnet lider av allvarlig sjukdom, och 2. om föräldrarna, som en del i behandlingen av sitt barn, behöver delta i läkarbesök eller i behandling som ordinerats av läkare.

5 §

<p>Tillfällig föräldrapenning <i>kan</i> lämnas enligt följande förmånsnivåer:</p>	<p>Tillfällig föräldrapenning lämnas enligt följande förmånsnivåer:</p>
--	---

1. Hel tillfällig föräldrapenning lämnas för dag när en förälder helt avstått från förvärsarbete.

2. Tre fjärdedels tillfällig föräldrapenning lämnas för dag när en förälder förvärvsarbetat högst en fjärdedel av den tid han eller hon annars skulle ha arbetat.

3. Halv tillfällig föräldrapenning lämnas för dag när en förälder förvärvsarbetat högst hälften av den tid han eller hon annars skulle ha arbetat.

4. En fjärdedels tillfällig föräldrapenning lämnas för dag när en förälder förvärvsarbetat högst tre fjärdedelar av den tid han eller hon annars skulle ha arbetat.

5. En åttondels tillfällig föräldrapenning lämnas för dag när en förälder förvärvsarbetat högst sju åttondelar av den tid han eller hon annars skulle ha arbetat.

9 §

Försäkringskassan får, efter medgivande av en förälder, besluta att en annan person som är försäkrad för tillfällig föräldrapenning och som i stället för föräldern avstår från förvärvsarbete ska få rätt till tillfällig föräldrapenning i de fall som anges i 8 §.

Som villkor för detta gäller

1. dels att föräldern på grund av egen sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet,

2. dels att föräldern inte får tillfällig föräldrapenning endast av det skälet att han eller hon för samma tid får sådan förmån som avses i 11 kap. 15 § eller smittbärrapenning.

2. dels att föräldern inte får tillfällig föräldrapenning endast av det skälet att han eller hon för samma tid får sådan förmån som avses i 11 kap. 14 § eller smittbärrapenning.

Ytterligare bestämmelser om tillfällig föräldrapenning vid en förälders sjukdom eller smitta finns i 31 a–31 d §§.

11 §

I följande fall får Försäkringskassan *bevilja* tillfällig föräldrapenning för ändamål som anges i 10 § *till* en annan person som i stället för en far eller mor avstår från sitt förvärvsarbete i samband med ett barns födelse:

I följande fall får Försäkringskassan *besluta att* en annan person *som är försäkrad för tillfällig föräldrapenning och* som i stället för en far eller mor avstår från sitt förvärvsarbete i samband med ett barns födelse *ska ha rätt till* tillfällig föräldrapenning för ändamål som anges i 10 §:

1. Barnet har inte någon far som har rätt till tillfällig föräldrapenning.

2. Barnets mor är avliden.

3. Barnets far avstår från sin rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 10 § och det skulle vara oskäligt att inte låta honom avstå.

4. Barnets far kan inte utnyttja sin rätt till tillfällig föräldrapenning enligt 10 §.

5. Barnets far kommer sannolikt inte att utnyttja sin rätt enligt 10 § på grund av besöksförbud enligt

5. Barnets far kommer sannolikt inte att utnyttja sin rätt enligt 10 § på grund av besöksförbud enligt

lagen (1988:688) om besöksförbud eller liknande eller på grund av andra särskilda omständigheter.

För att Försäkringskassan ska kunna bevilja tillfällig föräldrapenning enligt första stycket krävs att personen är försäkrad för tillfällig föräldrapenning enligt 6 kap.

lagen (1988:688) om besöksförbud eller liknande eller på grund av andra särskilda omständigheter.

Prop. 2009/10:69

Utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning vid förälders sjukdom eller smitta

Rätten till förmånen

31 a §

Försäkringskassan får besluta att en annan person som är försäkrad för tillfällig föräldrapenning och som avstår från förvärvsarbete ska få rätt till tillfällig föräldrapenning för att i stället för föräldern vårda ett barn som inte har fyllt tre år. Som villkor för detta gäller

1. att föräldern på grund av egen sjukdom eller smitta inte kan vårda barnet,

2. att föräldern enligt 12 kap. 14–16 §§ har rätt att själv uppbära föräldrapenningen eller skulle ha haft rätt att själv uppbära föräldrapenningen, och

3. att föräldern inte bor tillsammans med någon som kan beviljas tillfällig föräldrapenning med stöd av bestämmelserna i 11 kap. 4 § 1 eller 2 eller med stöd av bestämmelserna i 11 kap. 5 § första stycket 1.

31 b §

Vid adoption lämnas tillfällig föräldrapenning enligt 31 a § längst till dess barnet har fyllt fem år.

31 c §

Tillfällig föräldrapenning enligt 31 a § får inte lämnas till den som

på annan grund kan få föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning för vård av barnet. Prop. 2009/10:69

Förmånstiden

31 d §

Tillfällig föräldrapenning enligt 31 a § lämnas under högst 120 dagar för varje barn och år.

33 §

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt bestämmelserna om sjukpenning på normalnivån och sjukpenninggrundande inkomst i 25–28 kap. samt 34–38 §§ i detta kapitel, dock med undantag av bestämmelserna i

- 27 kap. 27 § om karensdag,
- 27 kap. 29–33 §§ om karenstid, och
- 28 kap. 7 § 2 om beräkningsunderlag för sjukpenning på fortsättningsnivån.

För hel tillfällig föräldrapenning motsvarar ersättningsnivån förälderns beräkningsunderlag för sjukpenning på normalnivån enligt 31 kap. 7 § 1 grundat på en sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt första stycket (beräkningsunderlaget).

För hel tillfällig föräldrapenning motsvarar ersättningsnivån förälderns beräkningsunderlag för sjukpenning på normalnivån enligt 28 kap. 7 § 1 grundat på en sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt första stycket (beräkningsunderlaget).

36 §

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 34 § även i följande situationer:

1. när den försäkrade ska få tillfällig föräldrapenning för tid då annars graviditetspenning, föräldrapenning eller rehabiliteringspenning skulle ha lämnats, och
2. när den försäkrade är arbetslös och söker arbete i enlighet med 31 kap. 6 § första stycket 1.

Tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 35 § även i följande situationer:

2. när den försäkrade är arbetslös och söker arbete i enlighet med 28 kap. 6 § första stycket 1.

37 §

Om tillfällig föräldrapenning ska lämnas på grundval av sjukpenninggrundande inkomst av såväl anställning som annat förvärvsarbete beräknas den del av förmånen som svarar mot inkomst av anställning enligt 33 §, medan den del av förmånen som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete beräknas enligt 34 §.

Om tillfällig föräldrapenning ska lämnas på grundval av sjukpenninggrundande inkomst av såväl anställning som annat förvärvsarbete beräknas den del av förmånen som svarar mot inkomst av anställning enligt 34 §, medan den del av förmånen som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete beräknas enligt 35 §.

38 §

Om en familjehemsförälder får ersättning för vården av barnet, ska det bortses från den del av den sjukpenninggrundande inkomsten som grundas på ersättningen.

Vidare ska tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 34 § i fall som avses i 31 kap. 9 § andra stycket.

Vidare ska tillfällig föräldrapenning beräknas enligt 35 § i fall som avses i 28 kap. 6 § andra stycket.

16 kap.**18 §**

Om det finns synnerliga skäl får barnbidraget, i stället för vad som framgår av 2–14 §§, på begäran av socialnämnden, betalas ut till den andra av föräldrarna, någon annan lämplig person eller nämnden att användas för barnets bästa.

Om det finns synnerliga skäl får barnbidraget, i stället för vad som framgår av 2–17 §§, på begäran av socialnämnden, betalas ut till den andra av föräldrarna, någon annan lämplig person eller nämnden att användas för barnets bästa.

18 kap.**2 §**

Om föräldrarna *till ett barn* inte bor tillsammans har *barnet* rätt till underhållsstöd *i de fall* som anges i 4 och 5 §§.

Ett barn har rätt till underhållsstöd *under de förutsättningar* som anges i 4 och 5 §§, om föräldrarna inte bor tillsammans *och en av föräldrarna är boförälder eller barnet har växelvist boende.*

Om barnet har fyllt 18 år lämnas förlängt underhållsstöd, om även villkoren i 6 § är uppfyllda.

38 §

När underhållsstöd enligt 20, 21, 22, eller 24 § har sökts ska Försäkringskassan omedelbart sända meddelande om ansökan till den bidragskyldige, under förutsättning att hans eller hennes vistelseort är känd eller går att ta reda på.

Meddelandet ska innehålla en uppmaning till den bidragskyldige att yttra sig muntligen eller skriftligen inom en viss tid, om han eller hon har något att invända mot ansökan eller har något att anföra i fråga om betalningsskyldighet för underhållsstöd enligt 19 kap. 2–5 §§.

Meddelandet ska innehålla en uppmaning till den bidragskyldige att yttra sig muntligen eller skriftligen inom en viss tid, om han eller hon har något att invända mot ansökan eller har något att anföra i fråga om betalningsskyldighet för underhållsstöd enligt 19 kap. 2–5, 10–16 och 21–27 §§.

19 kap.**13 §**

Överskott i inkomstslaget kapital enligt 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ökas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med

1. avdrag för kapitalförluster till den del de motsvarar kapitalvinster som tagits upp som intäkt enligt 42 kap. 1 § inkomstskattelagen, och

2. avdrag för uppskovsbelopp enligt 47 kap. inkomstskattelagen vid byte av bostad.

Underskott i inkomstslaget kapital ska minskas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med avdrag som avses i första stycket 1 och 2.

Uppkommer ett överskott vid beräkningen ska detta minskas med schablonintäkt enligt 47 kap. 11 b § inkomstskattelagen.

15 §

Till beloppen enligt 11–14 §§ ska läggas

1. studiemedel i form av studiebidrag, utom den del som avser tilläggsbidrag, och

2. en procent av den del av den bidragsskyldiges förmögenhet som överstiger 1 500 000 kronor.

Som förmögenhet räknas sådan förmögenhet som skulle ha varit skattepliktig enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

Till beloppen enligt 11–14 §§ ska läggas studiemedel i form av studiebidrag, utom den del som avser tilläggsbidrag.

43 §

En bidragsskyldig som har en skuld till staten på grund av att han eller hon har haft anstånd ska, sedan anståndsbeslutet har upphört, betala ett belopp som motsvarar 1,5 gånger det betalningsbelopp som följer av 2–5 §§ eller, om betalningsskyldigheten för något barn har upphört, skulle ha fastställts enligt 2–5 §§, dock minst 150 kronor per barn och månad. Den bidragsskyldige behöver dock inte betala ett belopp som är högre än att den bidragsskyldige får behålla vad han eller hon behöver för sitt eget och familjens underhåll enligt bestäm-

En bidragsskyldig som har en skuld till staten på grund av att han eller hon har haft anstånd ska, sedan anståndsbeslutet har upphört, betala ett belopp som motsvarar 1,5 gånger det betalningsbelopp som följer av 2–5, 10–17 och 21–27 §§ eller, om betalningsskyldigheten för något barn har upphört, skulle ha fastställts enligt *dess*a paragrafer, dock minst 150 kronor per barn och månad. Den bidragsskyldige behöver dock inte betala ett belopp som är högre än att den bidragsskyldige får behålla vad han eller hon behöver för sitt eget och fa-

melserna i 7 kap. 4 och 5 §§ ut-
sökningsbalken.

miljens underhåll enligt bestäm-
melserna i 7 kap. 4 och 5 §§ ut-
sökningsbalken.

Prop. 2009/10:69

För belopp som överstiger det den bidragsskyldige är skyldig att betala
ska på ansökan av honom eller henne nytt beslut om anstånd meddelas.

23 kap.

5 §

*Ärenden som avser förmåner
enligt denna avdelning handläggs
av Försäkringskassan.*

26 kap.

21 §

För en försäkrad som får sådan
behandling eller rehabilitering som
avses i 27 kap. 6 § eller 29 kap.
2 § och då får livränta från arbets-
skadeförsäkringen enligt 38–
42 kap. eller motsvarande ersätt-
ning enligt annan författning,
gäller vid sjukdom det som anges i
andra stycket.

För en försäkrad som får sådan
behandling eller rehabilitering som
avses i 27 kap. 6 § eller 29 kap.
2 § och då får livränta från arbets-
skadeförsäkringen enligt 41 kap.
eller motsvarande ersättning enligt
annan författning, gäller vid
sjukdom det som anges i andra
stycket.

Under den tid som livräntan betalas ut ska sjukpenningen beräknas på
en sjukpenninggrundande inkomst som har fastställts på grundval av
enbart den inkomst av eget arbete som den försäkrade kan antas få under
denna tid.

Försäkrade som fått sjukersättning eller aktivitetsersättning

22 a §

*Vid utgången av en period då en
försäkrad helt eller delvis har fått
sjukersättning eller aktivitetsersät-
tning, ska den sjukpenning-
grundande inkomsten motsvara
den sjukpenninggrundande in-
komst som den försäkrade skulle
ha varit berättigad till omedelbart
före en eller flera sådana perio-
der. Om ett år eller längre tid har
förflutit från den tidpunkt när
sjukersättningen eller aktivitets-
ersättningen började lämnas ska
den sjukpenninggrundande in-
komsten räknas om enligt 31 § för
varje helt år som har förflutit.*

*Första stycket gäller endast för
tid före 65 års ålder.*

29 §

Den sjukpenninggrundande inkomsten ska räknas om när minst ett år har förflutit från den tidpunkt när den anställning upphörde som senast föranlett eller kunnat föranleda beräkning av sjukpenninggrundande inkomst. Därefter ska den sjukpenninggrundande inkomsten räknas om årligen, räknat ett år från den senaste omräkningen.

Med den tidpunkt när anställningen upphörde likställs den tidpunkt då den försäkrade helt upphörde med annat förvärvsarbete än arbete som anställd.

Efter omräkning enligt 22 a § likställs utgången av det senaste hela år för vilket omräkning skett med den tidpunkt när anställningen upphörde.

30 §

Den sjukpenninggrundande inkomsten av annat förvärvsarbete, grundad på annan inkomst än som avses i 28 kap. 15 §, ska räknas om för en försäkrad som inte har upphört med förvärvsarbetet.

Den sjukpenninggrundande inkomsten av annat förvärvsarbete, grundad på annan inkomst än som avses i 25 kap. 15 §, ska räknas om för en försäkrad som inte har upphört med förvärvsarbetet.

Omräkning ska göras under en pågående ersättningsperiod efter det att ett år har förflutit från ersättningsperiodens början. Därefter ska den sjukpenninggrundande inkomsten räknas om årligen, räknat ett år från den senaste omräkningen.

27 kap.**1 §**

I detta kapitel finns bestämmelser om

- rätten till sjukpenning i 2–8 §§,
- samordning med sjuklön i 9 §,
- sjukpenning för anställda och vissa andra vid kortare sjukdomsfall, m.m. i 10–16 §§,
- sjukanmälan i 17 och 18 §§,
- ersättningsnivåer i 19 §,
- förmånstiden i 20–38 §§,
- allmänt högriskskydd i 39 §,
- särskilt högriskskydd i 40–44 §§,
- förmånsnivåer och arbetsförmåga i 45 §,
- bedömning av arbetsförmågans nedsättning (rehabiliteringskedjan) i 46–55 §§, och
- arbetsgivarinträde m.m. i 56–61 §§.

20 §

Sjukpenning kan lämnas för dagar i en sjukperiod så länge den försäkrade uppfyller förutsättning-

Sjukpenning kan lämnas för dagar i en sjukperiod så länge den försäkrade uppfyller förutsättning-

arna för rätt till sjukpenning inom den tid som anges i 21–24 §§.

arna för rätt till sjukpenning inom den tid som anges i 21–24 a §§.

Prop. 2009/10:69

23 §

Om det finns synnerliga skäl får sjukpenning på normalnivån, efter ansökan av den försäkrade, lämnas trots att sådan sjukpenning redan har lämnats för 364 dagar under ramtiden. I sådant fall tillämpas inte bestämmelserna i 22 och 24 §§.

Om det finns synnerliga skäl lämnas sjukpenning på normalnivån trots att sådan sjukpenning redan har lämnats för 364 dagar under ramtiden. I sådant fall tillämpas inte bestämmelserna i 22 och 24 §§.

24 §

Sjukpenning på fortsättningsnivån lämnas, efter ansökan av den försäkrade, för högst 550 dagar om sjukpenning på normalnivån inte kan lämnas på grund av det som föreskrivs i 21 §. Detta gäller även för dagar i en ny sjukperiod under förutsättning att sjukpenning för maximalt antal dagar inte redan har lämnats.

Sjukpenning på fortsättningsnivån lämnas för högst 550 dagar om sjukpenning på normalnivån inte kan lämnas på grund av det som föreskrivs i 21 §. Detta gäller även för dagar i en ny sjukperiod under förutsättning att sjukpenning för maximalt antal dagar inte redan har lämnats.

Om en sjukperiod föranleds av en godkänd arbetsskada enligt 39–42 kap., får sjukpenning på fortsättningsnivån lämnas för ytterligare dagar.

24 a §

Sjukpenning på fortsättningsnivån lämnas för ytterligare dagar om

1. sjukperioden föranleds av en godkänd arbetsskada enligt 39–42 kap.,

2. den försäkrade är intagen på sjukhus eller på grund av sjukdom får omfattande vård utan att vara intagen på sjukhus,

3. den försäkrade på grund av sjukdom har sådan avgörande förlust av verklighetsuppfattningen och förmågan att orientera sig att han eller hon inte kan tillgodogöra sig information, eller

4. en återgång i arbete eller ett deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program skulle medföra risk för allvarlig försämring av

32 §

Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats ska bestämmelserna i 27 § och 28 kap. 12–18 §§ tillämpas som om den senare sjukperioden är en fortsättning på den tidigare sjukperioden.

Om en sjukperiod börjar inom fem dagar från det att en tidigare sjukperiod har avslutats ska bestämmelserna i 20–24 a och 27 §§ tillämpas som om den senare sjukperioden är en fortsättning på den tidigare sjukperioden.

35 a §

Sjukpenning lämnas inte till en försäkrad under de tre kalendermånader som infaller efter utgången av en period med sjukersättning eller aktivitetsersättning. Detta gäller dock endast till den del nedsättningen av arbetsförmågan svarar mot den nedsättning för vilken sjukersättning eller aktivitetsersättning har lämnats. Sjukpenning lämnas dock i fall som avses i 23 eller 24 a §.

50 §

I de fall den försäkrade är i behov av någon medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som avses i 27 kap. 6 § eller rehabiliteringsåtgärd som avses i 30 kap., ska bedömningen enligt 46–49 §§ göras med beaktande av den försäkrades arbetsförmåga efter en sådan åtgärd.

I de fall den försäkrade är i behov av någon medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som avses i 27 kap. 6 § eller rehabiliteringsåtgärd som avses i 29–31 kap., ska bedömningen enligt 46–49 §§ göras med beaktande av den försäkrades arbetsförmåga efter en sådan åtgärd.

*Deltagare i
arbetsmarknadspolitiska program*

55 a §

För en försäkrad som på grund av sjukdom är frånvarande från ett arbetsmarknadspolitiskt program, ska det vid bedömningen av nedsättningen av arbetsförmågan beaktas om den försäkrade på grund av sjukdomen är ur stånd att delta i programmet.

55 b §

För en försäkrad som på grund av sjukdom har lämnat ett arbetsmarknadspolitiskt program, och som har formell möjlighet att återinträda i ett sådant program, ska det vid bedömningen av nedsättningen av arbetsförmågan även beaktas den försäkrades förmåga att delta i ett sådant program.

31 kap.

10 §

Hel rehabiliteringspenning för dag motsvarar kvoten mellan

- den försäkrades beräkningsunderlag enligt 28 kap. 7 § 1 eller 2 och
- 365.

Vid beräkningen ska bestämmelserna i 27 kap. 21–24, 26, 32 och 39 §§ samt 28 kap. 10 och 11 §§ tillämpas.

Vid beräkningen ska bestämmelserna i 27 kap. 21–24 a, 26 och 32 §§ samt 28 kap. 10 § tillämpas.

33 kap.

6 §

För rätt till sjukersättning krävs att arbetsförmågan kan anses stadigvarande nedsatt och att åtgärder som avses i 27 kap. 6, 7 och 28 §§ samt i 30 kap. inte bedöms kunna leda till att den försäkrade återfår någon arbetsförmåga.

För rätt till sjukersättning krävs att arbetsförmågan kan anses stadigvarande nedsatt och att åtgärder som avses i 27 kap. 6 § samt i 29–31 kap. inte bedöms kunna leda till att den försäkrade återfår någon arbetsförmåga.

34 kap.

3 §

Ramtiden är, om inte något annat följer av 10–12 §§,

- 5 år för den som fyller 53 år eller mer det år då försäkringsfallet inträffar,
- 6 år för den som fyller minst 50 år och högst 52 år det år då försäkringsfallet inträffar,
- 7 år för den som fyller minst 47 år och högst 49 år det år då försäkringsfallet inträffar, och
- 8 år för den som fyller högst 46 år det år då försäkringsfallet inträffar.

4 §

Inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas

Inkomstrelaterad sjukersättning och aktivitetsersättning beräknas

på grundval av en antagandeinkomst. Denna beräknas enligt 6–12 §§ med ledning av den försäkrades bruttoårsinkomster inom ramtiden.

på grundval av en antagandeinkomst. Denna beräknas enligt 6–11 §§ med ledning av den försäkrades bruttoårsinkomster inom ramtiden.

35 kap.

8 §

Om den försäkrade har beviljats uppehållstillstånd i Sverige *med tillämpning* av 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716) räknas som faktisk försäkringstid även tid då han eller hon har varit bosatt i sitt tidigare hemland från och med det år då han eller hon fyllde 16 år till tidpunkten då han eller hon först kom till Sverige.

Om den försäkrade har beviljats uppehållstillstånd i Sverige *som flykting enligt* 4 kap. 1 § eller *som annan skyddsbehövande enligt 2 eller 2 a §* utlänningslagen (2005:716) *eller enligt motsvarande äldre bestämmelser eller beviljats statusförklaring enligt 4 kap. 3 c utlänningslagen eller motsvarande förklaring enligt äldre bestämmelser* räknas som faktisk försäkringstid även tid då han eller hon har varit bosatt i sitt tidigare hemland från och med det år då han eller hon fyllde 16 år till tidpunkten då han eller hon först kom till Sverige.

36 kap.

9 §

En försäkrad som förvärvsarbetar med utnyttjande av en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om sjukersättning eller aktivitetsersättning fattades har inte rätt att få sådan ersättning för samma tid och i den omfattning som förvärvsarbetet utförs. Bestämmelser om återkrav finns i 112 kap.

En försäkrad som förvärvsarbetar med utnyttjande av en arbetsförmåga som han eller hon antogs sakna när beslutet om sjukersättning eller aktivitetsersättning fattades har inte rätt att få sådan ersättning för samma tid och i den omfattning som förvärvsarbetet utförs. Bestämmelser om återkrav finns i 108 kap.

26 §

Om en försäkrad får aktivitetsersättning, får förmånen *beviljas för ytterligare tid* även om att han eller hon inte ansökt om det.

Om en försäkrad får aktivitetsersättning, får *tiden för förmånen förlängas* även om han eller hon inte ansökt om det.

37 kap.

10 §

För en försäkrad som ansöker om att bestämmelserna om *avräkning* av sjukersättning i detta ka-

För en försäkrad som ansöker om att bestämmelserna om *beräkning* av sjukersättning i detta kapi-

pitel ska tillämpas, ska Försäkringskassan fatta ett beslut om preliminär sjukersättning.

Ett beslut om preliminär sjukersättning får avse längst 12 månader.

23 §

Efter ansökan av den försäkrade får Försäkringskassan besluta att dra in eller minska sjukersättning enligt detta kapitel i den omfattning som den försäkrade ansökt om. Bestämmelserna i 36 kap. 19–21 §§ ska då tillämpas. För sådan sjukersättning som återstår efter minskningen ska bestämmelserna i detta kapitel fortfarande gälla.

tel ska tillämpas, ska Försäkringskassan fatta ett beslut om preliminär sjukersättning.

Efter ansökan av den försäkrade får Försäkringskassan besluta att dra in eller minska sjukersättning som avses i detta kapitel i den omfattning som den försäkrade ansökt om. Bestämmelserna i 36 kap. 19–21 §§ ska då tillämpas. För sådan sjukersättning som återstår efter minskningen ska bestämmelserna i detta kapitel fortfarande gälla.

40 kap.

9 §

Om någon som avses i 2 § inte är försäkrad för sjukpenning enligt 6 kap. 6 § 3, ska arbetsskadesjukpenning lämnas med det belopp som sjukpenningen skulle ha uppgått till om den sjukpenninggrundande inkomsten hade beräknats med bortseende från bestämmelserna i 25 kap. 3 § andra stycket 1.

Om någon som avses i 2 § inte är försäkrad för sjukpenning enligt 6 kap. 6 § 3, ska arbetsskadesjukpenning lämnas med det belopp som sjukpenningen skulle ha uppgått till om den sjukpenninggrundande inkomsten hade beräknats med bortseende från bestämmelserna i 25 kap. 3 § andra stycket 2 och 3.

41 kap.

11 §

Livränteunderlaget motsvarar, om inte annat följer av 12–18 §§, den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst enligt 25 och 26 kap. vid den tidpunkt från vilken livräntan första gången ska lämnas.

Om den skadade inte är försäkrad för sjukpenning enligt 6 kap. 6 § 3 ska beräkningen enligt första stycket göras med bortseende från bestämmelserna i 25 kap. 3 § andra stycket 1.

Om den skadade inte är försäkrad för sjukpenning enligt 6 kap. 6 § 3 ska beräkningen enligt första stycket göras med bortseende från bestämmelserna i 25 kap. 3 § andra stycket 2 och 3.

12 §

När livränteunderlaget beräknas gäller följande avvikelser från bestämmelserna i 25 och 26 kap.

1. Andra skattepliktiga förmåner än pengar ska beaktas och värderas på det sätt som är föreskrivet för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt 59 kap.

1. Andra skattepliktiga förmåner än pengar ska beaktas och ska värderas på det sätt som är föreskrivet för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt 59 kap.

2. Med inkomst av anställning likställs kostnadsersättning som inte enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) undantas vid beräkning av skatteavdrag.

3. Semesterlön och semesterersättning ska räknas med utan den begränsning som anges i 25 kap. 17 §.

4. Inkomst av sådant förvärvsarbete som avses i 37 kap. 3 § ska medräknas.

Vid beräkning av livränteunderlaget får även beaktas ett löneavtal som har träffats efter den tidpunkt från vilken livränta första gången ska lämnas om avtalet omfattar denna tidpunkt.

19 §

Ett beslut om vilandeförklaring av sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 36 kap. ska också omfatta sådan livränta som enligt 44 kap. 2 och 4 §§ samordnats med ersättningen.

Ett beslut om vilandeförklaring av sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt 36 kap. ska också omfatta sådan livränta som enligt 42 kap. 2 och 4 §§ samordnats med ersättningen.

46 kap.

15 §

Är smittbäraren inte försäkrad för sjukpenning enligt 6 kap. 6 § 3, ska smittbärarpenningen lämnas med det belopp som sjukpenningen skulle ha uppgått till om den sjukpenninggrundande inkomsten hade beräknats med bortseende från bestämmelserna i 25 kap. 3 § andra stycket 1.

Är smittbäraren inte försäkrad för sjukpenning enligt 6 kap. 6 § 3, ska smittbärarpenningen lämnas med det belopp som sjukpenningen skulle ha uppgått till om den sjukpenninggrundande inkomsten hade beräknats med bortseende från bestämmelserna i 25 kap. 3 § andra stycket 1 och 2.

47 kap.

8 §

Närståendepenning lämnas för högst 60 dagar sammanlagt för varje person som vårdas. Ersättningen lämnas från och med första vård dagen.

Närståendepenning lämnas för högst 100 dagar sammanlagt för varje person som vårdas. Ersättningen lämnas från och med första vård dagen.

48 kap.

5 §

Ärenden som avser förmåner enligt denna avdelning handläggs av Försäkringskassan.

52 kap.

12 §

Om anpassningsbidrag tidigare har lämnats med stöd av 10 § får bidrag för reparation av anpass-

Om anpassningsbidrag tidigare har lämnats med stöd av 10 § första stycket 1–3 får bidrag för

ningen lämnas trots att *förutsätt-
ningarna enligt 10 §* inte längre är
uppfyllda.

reparation av anpassningen lämnas
trots att *de förutsättningar som
anges där* inte längre är uppfyllda.

Prop. 2009/10:69

22 §

Om grundbidrag eller anskaff-
ningsbidrag enligt 7 § andra styck-
et lämnas tidigare än nio år efter
det senaste beslutet att bevilja rätt
till bilstöd, ska det tidigare bidra-
get räknas av från det nya bidra-
get.

Om grundbidrag eller anskaff-
ningsbidrag enligt 7 § andra styck-
et *1* lämnas tidigare än nio år efter
det senaste beslutet att bevilja rätt
till bilstöd, ska det tidigare bidra-
get räknas av från det nya bidra-
get.

Det belopp som enligt första stycket ska räknas av ska dock minskas
med en niondel för varje helt år som har förflutit sedan det tidigare bi-
draget betalades ut.

53 kap.

5 §

*Ärenden som avser förmåner
enligt denna avdelning handläggs
av Pensionsmyndigheten. Ärenden
om pensionsgrundande inkomst
handläggs dock av Skatteverket.*

*Bestämmelserna i första stycket
gäller inte om något annat följer
av annan bestämmelse i denna
balk eller annan författning.*

58 kap.

1 §

I detta kapitel finns grundläggande bestämmelser i 2–5 §§.

Vidare finns bestämmelser om Vidare finns bestämmelser om

– beslut av annan myndighet än

Försäkringskassan i 6–8 §§,

– underrättelse om beslut i 9 §, och

– indexering, balansering och anslutande definitioner i 10–28 §§.

9 §

Om den försäkrade har debite-
rats slutlig skatt, ska underrättelse
om Skatteverkets beslut om pen-
sionsgrundande inkomst anges på
beskedet om slutlig skatt. I annat
fall ska underrättelse ske genom
särskilt besked senast den
15 december fastställelseåret.

Den försäkrade ska skriftligen
underrättas om *Försäkringskas-
sans* beslut om pensionsgrundande

Om den försäkrade har debite-
rats slutlig skatt, ska underrättelse
om Skatteverkets beslut om pen-
sionsgrundande inkomst *enligt
59 kap.* anges på beskedet om
slutlig skatt. I annat fall ska under-
rättelse ske genom särskilt besked
senast den 15 december fastställel-
seåret.

Den försäkrade ska skriftligen
underrättas om *Pensionmyndig-
hetens* beslut om pensions-

belopp, pensionsrätt och pensionspoäng enligt 59–61 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret.

grundande belopp, pensionsrätt och pensionspoäng enligt 60 och 61 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret.

Prop. 2009/10:69

Det ska framgå av en underrättelse enligt första eller andra stycket hur man begär omprövning av beslutet. En underrättelse behöver inte sändas till den som inte är bosatt i Sverige och vars adress är okänd.

14 §

Vissa beräkningar som anges i denna balk ska grundas på ett balanstal som beräknas enligt bestämmelsen i andra stycket och 15–20 §§.

Balanstalet beräknas för varje år och ska visa kvoten mellan

- summan av fördelningssystemets avgiftstillgång och *det redovisade marknadsvärdet* av tillgångarna hos Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna och
- summan av fördelningssystemets avgiftstillgång och *ett genomsnittligt värde* av tillgångarna hos Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna och
- fördelningssystemets pensionsskuld vid utgången av det andra året före det år balanstalet avser.

15 §

Med avgiftstillgång avses produkten av

- avgiftsinkomsterna till fördelningssystemet och
- medelvärdet av tiden i år räknat från det att en pensionsrätt tjänas in till det att den betalas ut i form av pension (omsättningstiden).

Med ett genomsnittligt värde av tillgångarna hos Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna avses medelvärdet av de redovisade marknadsvärdena av tillgångarna hos Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna vid utgången av det andra, tredje respektive fjärde året före det år balanstalet avser.

64 kap.

1 §

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser om premiepension i 2–6 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- uttag av premiepension i 7–14 §§,
- kapitalförvaltning, m.m. i 15–22 §§,
- val och byte av fond i 23–27 §§,
- ändrad pensionsrätt i 28–31 §§,
- skadestånd i 32–36 §§, och
- *Premiepensionsmyndighetens* kostnader i 37–44 §§.
- kostnader för *premiepensionsverksamheten* i 37–45 §§.

3 §

Premiepensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet ska bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

Ytterligare bestämmelser om *Premiepensionsmyndighetens* verksamhet m.m. finns i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Premiepensionsmyndigheten*.

Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet i fråga om *premiepension* ska bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

Ytterligare bestämmelser om *Pensionsmyndighetens* verksamhet m.m. finns i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet*.

16 §

Premiepensionsmyndigheten ska under den tillfälliga förvaltningen hålla avgiftsmedlen placerade

– på räntebärande konto i Riksgäldskontoret, eller

– i skuldförbindelser utfärdade av staten.

Premiepensionsmyndigheten ska sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Pensionsmyndigheten ska under den tillfälliga förvaltningen sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Regeringen meddelar föreskrifter om i vilka tillgångslag medlen ska placeras.

18 §

När pensionsrätt för premiepension har fastställts för en pensionssparare, ska *Premiepensionsmyndigheten* föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen på dessa medel till förvaltning i

1. värdepappersfonder eller fondföretag som avses i 19 §, eller

2. *Premiesparfonden* eller *Premievalsfonden* som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om pensionsspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11–14 §§ ska medlen i stället föras över till *Premiepen-*

När pensionsrätt för premiepension har fastställts för en pensionssparare, ska *Pensionsmyndigheten* föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen på dessa medel till förvaltning i

2. *fonder* som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om pensionsspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11–14 §§ ska medlen i stället föras över till *Pensionsmyn-*

23 §

Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning förs över enligt 18 § ska placeras.

Premiepensionsmyndigheten får dock bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får antecknas på ett premiepensionskonto.

Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning förs över enligt 18 § ska placeras. *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ett högsta antal fonder som samtidigt får antecknas på ett premiepensionskonto.*

Bestämmelser om fördelningen av medel när pensionsspararen bestämmer att hans eller hennes medel ska föras över till en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden finns i 5 kap. 1 § andra stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

24 §

Pensionsspararen ska upplysas om rätten att välja placering av de medel som avses i 23 § när pensionsrätt för premiepension första gången har fastställts för honom eller henne.

Om pensionsspararen inte anmäler något val inom den tid som *Premiepensionsmyndigheten bestämmer*, ska myndigheten föra över medlen till *Premiesparfonden*.

Om pensionsspararen inte anmäler något val inom den tid som *Pensionsmyndigheten beslutar*, ska myndigheten föra över medlen till *en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)*. *Bestämmelser om fördelningen av medlen finns i 5 kap. 1 § tredje stycket samma lag.*

26 §

När pensionsrätt för premiepension för ett senare år än det första året har fastställts för pensionsspararen, ska *Premiepensionsmyndigheten* föra över medlen till en eller flera fonder. Fördelningen mellan fonderna ska svara mot vad spararen senast bestämt om placeringen i fond av medlen på premiepensionskontot.

Om pensionsspararen inte har

När pensionsrätt för premiepension för ett senare år än det första året har fastställts för pensionsspararen, ska *Pensionsmyndigheten* föra över medlen till en eller flera fonder. Fördelningen mellan fonderna ska svara mot vad spararen senast bestämt om placeringen i fond av medlen på premiepensionskontot.

Om pensionsspararen inte har

bestämt en sådan placering, ska *Premiepensionsmyndigheten* föra över medlen till *Premiesparfonden*.

bestämt en sådan placering, ska *Pensionsmyndigheten* föra över medlen till *en eller flera fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)*. *Bestämmelser om fördelningen av medlen finns i 5 kap. 1 § tredje stycket samma lag.*

44 §

De pensionssparare som tagit emot pensionsrätt som överförts från make enligt bestämmelserna i 64 kap. 11–15 §§ ska svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen. Detta sker genom att kostnaderna, efter skälig fördelning, dras av från tillgodohavandet på spararnas premiepensionskonton.

De pensionssparare som tagit emot pensionsrätt som överförts från make enligt bestämmelserna i 61 kap. 11–15 §§ ska svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen. Detta sker genom att kostnaderna, efter skälig fördelning, dras av från tillgodohavandet på spararnas premiepensionskonton.

Ett sådant avdrag ska beräknas lika för män och kvinnor.

Kostnader vid fondbyte

45 §

Pensionsmyndigheten får ta ut avgifter från pensionssparare som genomför fondbyte.

Avgifterna disponeras av myndigheten.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uttaget av avgifter.

66 kap.

9 §

Tjänstepension ska ingå i beräkningsunderlaget med det belopp som framgår av taxeringen året före det år garantipensionen avser.

I beräkningsunderlaget ska det även ingå tjänstepension som avses i 5 § *andra* stycket 5 och 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, om skattskyldighet enligt den lagen förelåg kalenderåret två år före det år garantipensionen avser.

I beräkningsunderlaget ska det även ingå tjänstepension som avses i 5 § *första* stycket 5 och 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, om skattskyldighet enligt den lagen förelåg kalenderåret två år före det år garantipensionen avser.

10 §

Om en sådan pension som avses i 9 § tillkommer senare, ska beräkningsunderlaget räknas om med hänsyn till den tillkommande pensionen. Omräkningen ska göras från och med månaden efter den månad då *Försäkringskassan* fick kännedom om pensionen. Detsamma ska gälla när en sådan tjänstepension tillkommer i samband med att ålderspension beviljas i form av garantipension.

Om en sådan pension *till efterlevande* som avses i 9 § tillkommer senare, ska beräkningsunderlaget räknas om med hänsyn till den tillkommande pensionen. Omräkningen ska göras från och med månaden efter den månad då *Pensionsmyndigheten* fick kännedom om pensionen. Detsamma ska gälla när en *pension som avses i 9 §* tillkommer i samband med att ålderspension beviljas i form av garantipension.

Ett tillkommande belopp enligt första stycket ska, om inte 11 § ska tillämpas, ingå i beräkningsunderlaget till dess uppgifterna vid taxeringen avser tjänstepensionen för helt år.

67 kap.**7 §**

Om en pensionssökande har beviljats uppehållstillstånd *med stöd av* 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716) räknas som försäkringstid för garantipension även tid under vilken han eller hon har varit bosatt i sitt tidigare hemland från och med det kalenderår då den pensionssökande fyllde 25 år till tidpunkten då han eller hon först ankom till Sverige.

Om en pensionssökande har beviljats uppehållstillstånd *som flykting enligt* 4 kap. 1 § eller *som annan skyddsbehövande enligt* 2 eller 2 a § utlänningslagen (2005:716) eller *enligt motsvarande äldre bestämmelser eller beviljats statusförklaring enligt* 4 kap. 3 c utlänningslagen eller *motsvarande förklaring enligt äldre bestämmelser* räknas som försäkringstid för garantipension även tid under vilken han eller hon har varit bosatt i sitt tidigare hemland från och med det kalenderår då den pensionssökande fyllde 25 år till tidpunkten då han eller hon först ankom till Sverige.

70 kap.**2 §**

Ett beslut om inkomstgrundad ålderspension ska ändras om det förorsakas av en ändring som gjorts i beräkningsunderlaget för beslutet eller av en ändring av ett beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483) som avser egenavgift. Detsamma gäller om det efter ändring av taxeringen står klart att pensionsrätt för premiepension, till följd av bestämmelserna i 61 kap. 8 §, inte skulle ha tillgodoräknats.

Ett beslut om pensionsrätt och pensionspoäng ska ändras också när det följer av bestämmelserna i 64 kap. 9 eller 21 § om obetalda

Ett beslut om pensionsrätt och pensionspoäng ska ändras också när det följer av bestämmelserna i 61 kap. 9 eller 21 § om obetalda

73 kap.**12 §**

För den som börjar få särskilt pensionstillägg före den månad då han eller hon fyller 65 år minskas tillägget enligt 10 § med 0,5 procent för varje månad som, när tillägget börjar lämnas, återstår till den månad när han eller hon fyller 65 år.

För den som börjar få särskilt pensionstillägg före den månad då han eller hon fyller 65 år minskas tillägget enligt 11 § med 0,5 procent för varje månad som, när tillägget börjar lämnas, återstår till den månad när han eller hon fyller 65 år.

13 §

För den som börjar få särskilt pensionstillägg efter den månad då han eller hon fyller 65 år ökas tillägget enligt 10 § med 0,7 procent för varje månad som, när tillägget börjar lämnas, förflutit från den månad när han eller hon fyllt 65 år, dock längst till och med den månad när han eller hon fyller 70 år.

För den som börjar få särskilt pensionstillägg efter den månad då han eller hon fyller 65 år ökas tillägget enligt 11 § med 0,7 procent för varje månad som, när tillägget börjar lämnas, förflutit från den månad när han eller hon fyllt 65 år, dock längst till och med den månad när han eller hon fyller 70 år.

74 kap.**19 §**

Äldreförsörjningsstöd ska omprövas när något förhållande som påverkar stödets storlek har ändrats.

Äldreförsörjningsstöd får räknas om utan föregående underrättelse om den del av årsinkomsten ändras som utgörs av

– en förmån som betalas ut av Försäkringskassan,

– en förmån som betalas ut av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten*,

Det som föreskrivs i andra stycket gäller också när ändring sker av

– pension enligt utländsk lagstiftning, eller
– avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal.

Det som föreskrivs i andra stycket gäller också när ändring sker av

– sådant belopp som avses i 104 kap. 17–19 §§,
– preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap., eller
– taxeringsvärde för annan fastighet än sådan som avses i 102 kap. 14 §.

– sådant belopp som avses i 102 kap. 17–19 §§,
– preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap., eller
– taxeringsvärde för annan fastighet än sådan som avses i 5 § lagen (2009:1053) om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner.

75 kap.**5 §**

Ärenden som avser förmåner enligt denna avdelning handläggs av Pensionsmyndigheten.

77 kap.**12 §**

Om en efterlevande kvinna för samma månad har rätt till såväl änkepension som omställningspension eller garantipension till omställningspension, ska endast omställningspension och garantipension till omställningspension lämnas.

Om änkepensionen är större än summan av omställningspensionen och garantipensionen till omställningspensionen, lämnas dock änkepensionen i den utsträckning den överstiger omställningspensionen och garantipensionen till sådan pension. Minskning ska i första hand göras på 90-procents-tillägget enligt 84 kap. 2 § 2.

Om änkepensionen är större än summan av omställningspensionen och garantipensionen till omställningspensionen, lämnas dock änkepensionen i den utsträckning den överstiger omställningspensionen och garantipensionen till sådan pension. Minskning ska i första hand göras på 90-procents-tillägget enligt 84 kap. 6 § 2.

82 kap.**9 §**

Faktisk pensionsbehållning är summan av de pensionsrätter för inkomstpension, beräknade enligt 61 kap. 5, 6 och 9 §§, som kan tillgodoräknas för den avlidne till och med den 31 december året före det år då dödsfallet inträffade, sedan dessa pensionsrätter räknats om enligt 62 kap. 6 §.

Faktisk pensionsbehållning är summan av de pensionsrätter för inkomstpension, beräknade enligt 61 kap. 5, 6 och 9 §§, som kan tillgodoräknas för den avlidne till och med den 31 december året före det år då dödsfallet inträffade, sedan dessa pensionsrätter räknats om enligt 62 kap. 5 och 6 §§.

84 kap.**5 §**

Vid beräkningen av inkomstgrundad ålderspension som avses i 2 § 2 ska följande bestämmelser tillämpas:

- 63 kap. 6 § första stycket 1, – 63 kap. 6 § första stycket 1 och andra stycket,
- 63 kap. 8, 11, 24, 25 och 27–29 §§, samt
- 6 kap. 12–18 §§ lagen (2009:000) om införande av socialförsäkringsbalken.

10 §

Vid tillämpning av 5 § ska också följande bestämmelser tillämpas:

- 63 kap. 24 och 27–29 §§, och
- 6 kap. 14–19 §§ lagen

Vid tillämpning av 9 § ska också följande bestämmelser tillämpas:

- 63 kap. 24 och 27–29 §§, och
- 6 kap. 12–17 §§ lagen

85 kap.

9 §

Änkepension ska minskas med tre fjärdedelar av varje livränta som överstiger en sjättedel av prisbasbeloppet och som den pensionsberättigade för samma tid har rätt till såsom efterlevande.

Minskningen ska i första hand göras på sådan del av änkepension som avses i 84 kap. 2 § 2. Avdrag på sådan del av änkepension som avses i 84 kap. 2 § 1 får göras endast om den avlidne kunnat tillgodoräkna sig pensionspoäng för minst ett år när skadan inträffade.

Minskningen ska i första hand göras på sådan del av änkepension som avses i 84 kap. 6 § 2. Avdrag på sådan del av änkepension som avses i 84 kap. 2 § och 6 § 1 får göras endast om den avlidne kunnat tillgodoräkna sig pensionspoäng för minst ett år när skadan inträffade.

87 kap.

3 §

Om en försäkrad har avlidit till följd av arbetsskada eller skada som avses i 43 eller 44 kap. kan ersättning lämnas i form av

- begravningshjälp enligt 4 §, och
- efterlevandelivränta enligt 88 kap.

Innan Pensionsmyndigheten fattar beslut om ersättning, ska myndigheten inhämta Försäkringskassans bedömning om dödsfallet har inträffat till följd av en sådan skada som avses i första stycket samt, om det är fråga om efterlevandelivränta, Försäkringskassans beräkning av det ersättningsunderlag som avses i 88 kap. 14–16 §§.

88 kap.

20 §

Om bestämmelserna om beräkning av pensionspoäng vid underlåten eller bristande avgiftsbetalning i 11 kap. 6 § första stycket i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring, i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, 4 kap. 8 § andra stycket i den upphävda lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller 64 kap. 21 § har tillämpats för år efter det då arbetsskadan

Om bestämmelserna om beräkning av pensionspoäng vid underlåten eller bristande avgiftsbetalning i 11 kap. 6 § första stycket i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring, i detta lagrumms lydelse före den 1 januari 1999, 4 kap. 8 § andra stycket i den upphävda lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller 61 kap. 21 § har tillämpats för år efter det då arbetsskadan

inträffade, ska vid tillämpning av 18 § hänsyn tas till den efterlevandepension som skulle ha lämnats om full avgift hade betalats.

inträffade, ska vid tillämpning av 18 § hänsyn tas till den efterlevandepension som skulle ha lämnats om full avgift hade betalats.

Prop. 2009/10:69

89 kap.

1 §

I denna underavdelning finns bestämmelser om

- *efterlevandeskydd före pensionstiden i 90 kap.*,
- efterlevandeskydd under pensionstiden i 91 kap., och
- *vissa gemensamma bestämmelser om premiepension till efterlevande i 92 kap.*

I denna underavdelning finns bestämmelser om

- efterlevandeskydd under pensionstiden i 91 kap., och
- *uttag och utbetalning m.m. av premiepension till efterlevande i 92 kap.*

2 §

Bestämmelser om premiepension finns i 53–71 kap. (avdelning E) och i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Premiepensionsmyndigheten*. I denna underavdelning finns bestämmelser om efterlevandeskydd inom premiepensionssystemet.

Bestämmelser om premiepension finns i 53–71 kap. (avdelning E) och i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet*. I denna underavdelning finns bestämmelser om efterlevandeskydd inom premiepensionssystemet.

3 §

Efterlevandeskydd i form av premiepension kan efter ansökan av pensionsspararen hos *Premiepensionsmyndigheten* meddelas som

- *efterlevandeskydd före pensionstiden, eller*
- efterlevandeskydd under pensionstiden.

Efterlevandeskydd i form av premiepension kan efter ansökan av pensionsspararen hos *Pensionsmyndigheten* meddelas som efterlevandeskydd under pensionstiden.

91 kap.

10 §

För den som fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 9 §, gäller sedan pensionsspararen avlidit de bestämmelser som avser pensionsspararen med undantag för

- 56 kap. 3 § om tidigaste tidpunkt för uttag av pension, och
- 107 kap. 8 §.

Vidare saknar den som har fått premiepension enligt 9 § möjlighet att ansöka om *efterlevandeskydd före pensionstiden enligt 90 kap.*

Vidare saknar den som har fått premiepension enligt 9 § möjlighet att ansöka om efterlevandeskydd under pensionstiden såvitt avser

och efterlevandeskydd under pensionstiden *enligt detta kapitel* såvitt avser denna premiepension.

denna premiepension.

Prop. 2009/10:69

92 kap.

2 §

Premiepension till efterlevande lämnas utan ansökan från och med månaden efter den då pensions-spararen *eller den som tidigare hade rätt till pensionen* har avlidit.

Den som har fått rätt till premiepension till efterlevande *enligt 91 kap.* får återkalla sitt uttag av premiepension och ändra den andel av pensionen som tas ut. I sådana fall gäller 56 kap. 10 §. Vid nytt uttag efter återkallelse och vid ökat uttag gäller bestämmelserna om ansökan i 110 kap. 4 § och bestämmelserna om förmånstid efter ansökan i 56 kap. 4 §.

Premiepension till efterlevande lämnas utan ansökan från och med månaden efter den då pensions-spararen har avlidit.

Den som har fått rätt till premiepension till efterlevande får återkalla sitt uttag av premiepension och ändra den andel av pensionen som tas ut. I sådana fall gäller 56 kap. 10 §. Vid nytt uttag efter återkallelse och vid ökat uttag gäller bestämmelserna om ansökan i 110 kap. 4 § och bestämmelserna om förmånstid efter ansökan i 56 kap. 4 §.

3 §

I ärenden om premiepension till efterlevande tillämpas bestämmelserna i

– 70 kap. 2–4 §§ om ändring av beräkningsunderlag för allmän ålderspension, och

– 64 kap. 28–31 §§ om ändrad pensionsrätt, *såvitt gäller premiepension till efterlevande enligt 91 kap.*

– 64 kap. 28–31 §§ om ändrad pensionsrätt.

93 kap.

5 §

Ärenden som avser bostadsbidrag handläggs av Försäkringskassan.

Ärenden som avser bostadstillägg handläggs av Pensionsmyndigheten. Om den försäkrade eller, i förekommande fall, hans eller hennes make inte har någon annan förmån som kan ligga till grund för bostadstillägg än sjukersättning, aktivitetsersättning eller utländsk invaliditetsförmån, handläggs ärendet dock av Försäkringskassan.

Bedömningen enligt andra

stycket ska i fall som avses i Prop. 2009/10:69
101 kap. 4 § göras som om för-
månen lämnats.

97 kap.

5 §

Överskott i inkomstslaget kapital enligt 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ökas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med

1. avdrag för kapitalförluster till den del de motsvarar kapitalvinster som tagits upp som intäkt enligt 42 kap. 1 § inkomstskattelagen,

2. avdrag för uppskovsbelopp enligt 47 kap. inkomstskattelagen vid byte av bostad, och

3. avdrag för negativ räntefördelning enligt 33 kap. inkomstskattelagen,

samt minskas med statligt räntebidrag för den bostad för vilken bostadsbidrag söks, om bidraget tagits upp som intäkt.

Underskott i inkomstslaget kapital ska minskas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med avdrag som avses i första stycket 1–3, *samt ökas med räntebidrag som avses i första stycket.*

3. avdrag för negativ räntefördelning enligt 33 kap. inkomstskattelagen.

Underskott i inkomstslaget kapital ska minskas med gjorda avdrag i inkomstslaget, dock inte med avdrag som avses i första stycket 1–3.

Uppkommer ett överskott vid beräkningen ska detta minskas med schablonintäkt enligt 47 kap. 11 b § inkomstskattelagen.

8 §

Som förmögenhet räknas sådan förmögenhet som skulle ha varit skattepliktig enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, beräknad med bortseende från privatbostadsfastighet eller bostadsrätt för vilken bostadsbidrag söks och skulder med säkerhet i denna egendom.

Förmögenheten beräknas per den 31 december det år som bostadsbidraget avser.

Förmögenheten beräknas enligt lagen (2009:1053) om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner, om inte annat följer av 9 och 10 §§.

11 §

Om ett eller flera barn som avses i 96 kap. 4 och 9 §§ har överskott i inkomstslaget kapital, ska till den försäkrades bidragsgrundande inkomst läggas varje barns överskott i inkomstslaget kapital i den utsträckning som överskottet överstiger 1 000 kronor.

Vid beräkning av överskott i in-

Vid beräkning av överskott i in-

komstslaget kapital tillämpas 5 § första stycket utom såvitt avser statligt räntebidrag. komstslaget kapital tillämpas 5 §. Prop. 2009/10:69

13 §

Med vissa andra inkomster enligt 2 § 6 avses följande:

1. inkomst som på grund av 3 kap. 9–13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller skatteavtal inte ska tas upp som intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet, tjänst eller kapital,
2. studiemedel i form av studiebidrag, utom den del som avser tilläggsbidrag,
3. skattefria stipendier över 3 000 kronor per månad,
4. skattepliktiga inkomster enligt 5 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, *och*
5. vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag,
4. skattepliktiga inkomster enligt 5 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
5. vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag, *och*
6. etableringsersättning enligt lagen (2010:000) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Inkomster som avses i första stycket 2 och 3 och som i slutet av ett år betalas ut i förskott som hänförliga till nästföljande år ska beaktas för det senare året.

101 kap.

2 §

Bostadstillägg till vissa andra förmåner kan lämnas enligt 3–7 §§. Bostadstillägg till vissa andra förmåner kan lämnas enligt 3–6 §§.

Den som får bostadstillägg kan dessutom få särskilt bostadstillägg.

102 kap.

9 §

Överskott i inkomstslaget kapital enligt 41 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ökas i enlighet med vad som anges i 97 kap. 5 § första stycket 1–3. Underskott i inkomstslaget kapital ska minskas i enlighet med vad som anges i 97 kap. 5 § andra stycket. Överskott i inkomstslaget kapital ska beräknas enligt bestämmelserna i 97 kap. 5 §.

13 §

Som förmögenhet räknas sådan förmögenhet som skulle ha varit skattepliktig enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. Förmögenheten beräknas enligt lagen (2009:1053) om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner.

15 §

Med vissa andra inkomster enligt 7 § 5 avses detsamma som i 97 kap. 13 § första stycket 1–3 och 5 samt ersättning från avtalsgruppsjukförsäkringar för sjukdomsfall som inträffat före år 1991.

Med vissa andra inkomster enligt 7 § 5 avses detsamma som i 97 kap. 13 § första stycket 1–3, 5 och 6 samt ersättning från avtalsgruppsjukförsäkringar för sjukdomsfall som inträffat före år 1991.

20 §

När den bidragsgrundande inkomsten och reduceringsinkomsten beräknas ska *Försäkringskassan* bortse från sådan förändring i utbetalning av aktivitetsersättning, sjukersättning, pensionsförmåner, äldreförsörjningsstöd och livränta som föranleds av att den försäkrade

När den bidragsgrundande inkomsten och reduceringsinkomsten beräknas ska *den handläggande myndigheten* bortse från sådan förändring i utbetalning av aktivitetsersättning, sjukersättning, pensionsförmåner, äldreförsörjningsstöd och livränta som föranleds av att den försäkrade

- är häktad,
- är intagen i kriminalvårdsanstalt,
- är intagen i ett hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga för verkställighet av sluten ungdomsvård, eller
- på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453).

22 §

Från och med den månad då den försäkrade fyller 65 år beaktas 93 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. För annan tid beaktas 91 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 4 500 kr för den som är ogift och 2 250 kronor för den som är gift.

Vid beräkning av bostadstillägg beaktas 93 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift.

För var och en av makar ska bostadskostnaden beräknas till hälften av deras sammanlagda bostadskostnad.

27 §

Från och med den månad då den försäkrade fyller 65 år anses som skälig bostadskostnad enligt 26 § högst

Som skälig bostadskostnad enligt 26 § anses högst

– 6 200 kronor för den som är ogift, och – 3 100 kronor för den som är gift.	– 6 200 kronor för den som är ogift, och – 3 100 kronor för den som är gift.

För annan tid gäller beloppen 5 700 kronor respektive 2 850 kronor.

103 kap.

3 §

Bostadstillägget får räknas om utan föregående underrättelse om den del av årsinkomsten ändras som utgörs av

– en förmån som betalas ut av Försäkringskassan, – pension enligt utländsk lagstiftning, eller – avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal.	– en förmån som betalas ut av Försäkringskassan <i>eller Pensionsmyndigheten</i>,

Det som anges i första stycket gäller också när ändring sker av

– sådant belopp som avses i 102 kap. 17–19 §§, – preliminärt bostadsbidrag enligt 98 kap., eller – taxeringsvärde för annan fastighet än sådan som avses i 102 kap. 14 §.	– taxeringsvärde för annan fastighet än sådan som avses i 5 § lagen (2009:1053) om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner.

106 kap.

2 §

I detta kapitel finns bestämmelser om när ersättning enligt denna balk inte lämnas, begränsas till sitt belopp eller betalas ut till någon annan under tid när en person är häktad, är intagen i anstalt, vårdas på institution eller av någon annan anledning än sjukdom är omhändertagen på det allmännas bekostnad eller fullgör pliktjänstgöring.

<p>Vidare finns i detta kapitel bestämmelser om när en person under sådan tid som anges i första stycket ska betala för sitt uppehälle genom att <i>Försäkringskassan</i> gör avdrag från ersättningen.</p>	<p>Vidare finns i detta kapitel bestämmelser om när en person under sådan tid som anges i första stycket ska betala för sitt uppehälle genom att <i>den handläggande myndigheten</i> gör avdrag från ersättningen.</p>
---	--

24 §

Assistansersättning lämnas inte för tid när den funktionshindrade

1. vårdas på en institution som tillhör staten, en kommun eller ett landsting, 2. vårdas på en institution som drivs med bidrag från staten, en <i>kommun</i> eller ett landsting, 3. bor i en gruppbostad, eller	2. vårdas på en institution som drivs med bidrag från staten, en <i>kommun</i> eller ett landsting, 3. bor i en gruppbostad, eller

4. vistas i eller deltar i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet enligt 9 § 10 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Prop. 2009/10:69

35 §

Om en försäkrad som har rätt till bostadstillägg vistas eller bor i en särskild boendeform eller i ett liknande boende är han eller hon berättigad till bostadstillägg för sin ursprungliga permanentbostad under högst sex månader från det att *Försäkringskassan* har bedömt vistelsen eller boendet i den särskilda boendeformen som stadigvarande.

Om en försäkrad som har rätt till bostadstillägg vistas eller bor i en särskild boendeform eller i ett liknande boende är han eller hon berättigad till bostadstillägg för sin ursprungliga permanentbostad under högst sex månader från det att *den handläggande myndigheten* har bedömt vistelsen eller boendet i den särskilda boendeformen som stadigvarande.

38 §

När en person ska betala för sitt uppehälle enligt detta kapitel ska betalningen ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ersättningen när den ska betalas ut.

När en person ska betala för sitt uppehälle enligt detta kapitel ska betalningen ske genom att *den handläggande myndigheten*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ersättningen när den ska betalas ut.

När det gäller graviditetspenning, tillfällig föräldrapenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning och smittbärrpenning ska det innehållna beloppet betalas ut till den som har begärt avdraget.

107 kap.

2 §

Om *Försäkringskassan* har betalat ut en ersättning enligt denna balk till en försäkrad och senare beviljar den försäkrade en annan ersättning enligt balken retroaktivt för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser gäller följande. Avdrag på den retroaktiva ersättningen ska göras med det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

Om *Försäkringskassan* eller *Pensionsmyndigheten* har betalat ut en ersättning enligt denna balk till en försäkrad och *någon av myndigheterna* senare beviljar den försäkrade en annan ersättning enligt balken retroaktivt för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser gäller följande. Avdrag på den retroaktiva ersättningen ska göras med det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

Det som föreskrivs i första stycket gäller också när den först utbetalda ersättningen är en sådan ersättning enligt någon annan

Det som föreskrivs i första stycket gäller också när den först utbetalda ersättningen är en sådan ersättning enligt någon annan

författning som Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa fattar beslut om.

författning som Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* eller en arbetslöshetskassa fattar beslut om.

Prop. 2009/10:69

8 §

Om någon inom den krets som avses i 90 kap. 3 § första stycket 3 har begått ett brott som avses i 14 kap. 15 § försäkringsavtalslagen (2005:104) mot pensions-spararen eller mot någon annan inom samma krets, eller har medverkat till ett sådant brott på det sätt som avses i 14 kap. 15 § försäkringsavtalslagen, ska det som där föreskrivs om förlust av rätt till försäkringsersättning gälla rätt till premiepension till efterlevande enligt 90 kap.

Detsamma gäller om den som skulle ha haft rätt till premiepension till efterlevande enligt 91 kap. har begått ett brott som avses i 14 kap. 15 § försäkringsavtalslagen mot pensionsspararen eller har medverkat till ett sådant brott på det sätt som anges där.

Om den som skulle ha haft rätt till premiepension till efterlevande har begått ett brott som avses i 14 kap. 15 § försäkringsavtalslagen (2005:104) mot pensions-spararen eller har medverkat till ett sådant brott på det sätt som anges där, *ska den paragrafen gälla för rätten till premiepension till efterlevande.*

9 §

En försäkrads fordran på ersättning som inestår hos Försäkringskassan får inte utmätas. En fordran på sådan ersättning får inte heller pantsättas eller överlåtas innan den är tillgänglig för lyftning.

En försäkrads fordran på ersättning som inestår hos Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* får inte utmätas. En fordran på sådan ersättning får inte heller pantsättas eller överlåtas innan den är tillgänglig för lyftning.

108 kap.

11 §

Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan eller Premiepensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning enligt 2–10 §§.

Om det finns särskilda skäl får *den handläggande myndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning enligt 2–10 §§.

15 §

Den som är återbetalningsskyldig enligt bestämmelserna i 2–6, 8 eller 9 § ska betala ränta på det återkrävda beloppet om *Försäkringskassan* avseende det återkrävda beloppet har

1. träffat avtal med honom eller henne om en avbetalningsplan, eller
2. medgett honom eller henne anstånd med betalningen.

Räntan ska beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anståndet medgavs. Ränta ska dock inte betalas för tid innan återkravet har förfallit till betalning.

Den som är återbetalningsskyldig enligt bestämmelserna i 2–6, 8 eller 9 § ska betala ränta på det återkrävda beloppet om *den handläggande myndigheten* avseende det återkrävda beloppet har

17 §

Den som är återbetalningsskyldig för premiepension enligt 2 § ska betala ränta på det felaktigt utbetalda beloppet med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) från utbetalningsdagen till och med dagen för *Premiepensionsmyndighetens* beslut om återkrav.

Den som är återbetalningsskyldig för premiepension enligt 2 § ska betala ränta på det felaktigt utbetalda beloppet med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) från utbetalningsdagen till och med dagen för *Pensionsmyndighetens* beslut om återkrav.

Bestämmelsen i 15 § tillämpas inte i fråga om premiepension.

19 §

Om ett belopp som *Försäkringskassan* har återkrävt enligt bestämmelserna i 2–6, 8 eller 9 § inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta tas ut på beloppet.

För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om ett belopp som har återkrävts enligt bestämmelserna i 2–6, 8 eller 9 § inte betalas i rätt tid, ska dröjsmålsränta tas ut på beloppet.

Bestämmelserna i första och andra styckena tillämpas inte i fråga om premiepension.

21 §

Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på ränta och dröjsmålsränta enligt 15–17 och 19 §§.

Om det finns särskilda skäl får *den handläggande myndigheten* helt eller delvis efterge krav på ränta och dröjsmålsränta enligt 15–17 och 19 §§.

22 §

Avdrag på ersättning enligt denna balk får, i den utsträckning det är skäligt, göras om den ersättningsberättigade enligt beslut av *Försäkringskassan* eller *Premie-*

Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* får, i den utsträckning det är skäligt, göra avdrag på ersättning enligt denna balk om den ersättningsberättigade

pensionsmyndigheten är återbetalningsskyldig för en ersättning som lämnats på grund av denna balk eller någon annan författning.

enligt beslut av *samma myndighet* är återbetalningsskyldig för en ersättning som lämnats på grund av denna balk eller någon annan författning.

Prop. 2009/10:69

Bestämmelserna i första stycket tillämpas inte i fråga om ersättning till vårdgivare enligt lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd.

110 kap.

2 §

Detta kapitel gäller om inte annat anges vid handläggningen hos Försäkringskassan av ärenden som avser förmåner enligt denna balk.

Bestämmelserna i 4, 8–11, 13 och 15 §§ gäller på motsvarande sätt vid handläggningen av ärenden enligt balken hos Premiepensionsmyndigheten.

Detta kapitel gäller om inte annat anges vid handläggningen hos Försäkringskassan *och Pensionsmyndigheten* av ärenden som avser förmåner enligt denna balk.

6 §

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, göras om följande förmåner:

1. Barnbidrag, i annat fall än som avses i 15 kap. 6 §. Det finns dock särskilda bestämmelser om anmälan som gäller flerbarnstillägg i 16 kap. 12 §.

Ansökan behöver, trots det som föreskrivs i 4 §, *inte* göras om följande förmåner:

2. Sjukpenning i fall som avses i 27 kap. 24 a § 3 eller där den försäkrade annars på grund av sjukdomen är förhindrad eller har synnerliga svårigheter att göra en ansökan.

2. Assistansersättning när kommunen enligt 15 § 8 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade har anmält behov av ersättning till Försäkringskassan.

3. Assistansersättning när kommunen enligt 15 § 8 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade har anmält behov av ersättning till Försäkringskassan.

Om vårdbidrag eller handikappersättning har beviljats för begränsad tid får den tid för vilken förmånen ska lämnas förlängas utan att ansökan om detta har gjorts.

Ytterligare bestämmelser om att förmåner lämnas utan ansökan finns beträffande

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25 och 26 §§,
2. tilläggspension i 56 kap. 6 §,
3. änkepension i 77 kap. 13 §,
och

1. sjukersättning och aktivitetsersättning i 36 kap. 25–27 §§,
2. tilläggspension i 56 kap. 6 §,
3. änkepension i 77 kap. 13 §,
och

4. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.

4. premiepension till efterlevande i 92 kap. 2 § första stycket.

Prop. 2009/10:69

10 §

Om ansökan är så ofullständig att den inte kan läggas till grund för någon prövning i sak ska *Försäkringskassan* avvisa den.

Om ansökan är så ofullständig att den inte kan läggas till grund för någon prövning i sak ska *den handläggande myndigheten* avvisa den.

Om ansökan inte i övrigt uppfyller föreskrifterna i 4 § andra stycket eller det som annars är särskilt föreskrivet, ska *Försäkringskassan* också avvisa ansökan om inte bristen är av ringa betydelse.

Om ansökan inte i övrigt uppfyller föreskrifterna i 4 § andra stycket eller det som annars är särskilt föreskrivet, ska *myndigheten* också avvisa ansökan om inte bristen är av ringa betydelse.

11 §

Försäkringskassan får inte avvisa ansökan enligt 10 § om sökanden inte först har förelagts att avhjälpa bristen vid påföljd att ansökan annars kommer att avvisas. Ett sådant föreläggande får delges.

Den handläggande myndigheten får inte avvisa ansökan enligt 10 § om sökanden inte först har förelagts att avhjälpa bristen vid påföljd att ansökan annars kommer att avvisas. Ett sådant föreläggande får delges.

12 §

Om en ansökan, anmälan eller liknande som gäller *allmän ålderspension* och som ska göras till *Försäkringskassan* i stället har kommit in till *Premiepensionsmyndigheten*, ska den anses inkommen till *Försäkringskassan* samma dag. Detsamma ska gälla om ansökan, anmälan eller liknande ska göras till *Premiepensionsmyndigheten* och den i stället har kommit in till *Försäkringskassan*.

Om en ansökan, anmälan eller liknande som gäller *bostadstillägg eller ersättning på grund av arbetsskada eller skada som avses i 43 eller 44 kap.* och som ska göras hos *Försäkringskassan* i stället har kommit in till *Pensionsmyndigheten*, ska den anses inkommen till *Försäkringskassan* samma dag. Detsamma ska gälla om ansökan, anmälan eller liknande ska göras hos *Pensionsmyndigheten* och den i stället har kommit in till *Försäkringskassan*.

13 §

Försäkringskassan ska se till att ärendena blir utredda i den omfattning som deras beskaffenhet kräver.

Den handläggande myndigheten ska se till att ärendena blir utredda i den omfattning som deras beskaffenhet kräver.

Den enskilde är skyldig att lämna de uppgifter som är av betydelse för bedömningen av frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk. För sådant uppgiftslämnande gäller även 4 § andra stycket, om inte särskilda skäl talar mot det.

14 §

När det behövs för bedömningen av frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk får *Försäkringskassan* När det behövs för bedömningen av frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk får *den handläggande myndigheten*

1. göra förfrågan hos den försäkrades arbetsgivare, läkare eller någon annan som kan antas kunna lämna behövliga uppgifter,
2. besöka den försäkrade,
3. begära ett särskilt läkarutlåtande eller ett utlåtande av viss läkare eller någon annan sakkunnig, samt
4. begära att den försäkrade genomgår undersökning av viss läkare eller någon annan utredning eller deltar i ett avstämningsmöte för bedömning av den försäkrades medicinska tillstånd och arbetsförmåga samt behovet av och möjligheterna till rehabilitering.

17 §

När det gäller tillfällig föräldrapenning i fall som avses i 13 kap. 18 § och 24 § får *Försäkringskassan* kräva att en förälder ger in särskilt intyg av arbetsgivare eller någon annan som kan ge upplysning om arbetsförhållandena. När det gäller tillfällig föräldrapenning i fall som avses i 13 kap. 18 och 24 §§ får *Försäkringskassan* kräva att en förälder ger in särskilt intyg av arbetsgivare eller någon annan som kan ge upplysning om arbetsförhållandena.

Försäkringskassan får också kräva att en förälder styrker sin rätt till föräldrapenningsförmån i samband med föräldrautbildning eller deltagande i en behandling av ett sjukt eller funktionshindrat barn genom intyg av den som anordnat utbildningen eller ordinerat behandlingen.

23 §

Försäkringskassan och allmän förvaltningsdomstol har i den utsträckning som det behövs för att bestämma skadeersättning, rätt att hos myndighet som utövar tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära undersökning av arbetsförhållanden eller att, om det finns särskilda skäl eller det gäller en annan försäkrad än en arbetstagare, själva göra en sådan undersökning. *Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten* och allmän förvaltningsdomstol har i den utsträckning som det behövs för att bestämma skadeersättning, rätt att hos myndighet som utövar tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära undersökning av arbetsförhållanden eller att, om det finns särskilda skäl eller det gäller en annan försäkrad än en arbetstagare, själva göra en sådan undersökning.

33 §

Banker och andra penninginrättningar ska på begäran lämna uppgifter enligt 31 § första stycket till *Försäkringskassan* och allmän förvaltningsdomstol i ärenden om Banker och andra penninginrättningar ska på begäran lämna uppgifter enligt 31 § första stycket till *Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten* och allmän förvalt-

äldreförsörjningsstöd, bostadsbidrag och bostadstillägg.

ningsdomstol i ärenden om äldre- försörjningsstöd, bostadsbidrag och bostadstillägg.

Prop. 2009/10:69

38 §

Försäkringskassan får i ärenden om arbetsskadeförsäkring, statligt personskadeskydd och krigsskadeersättning begära att tingsrätt håller förhör med vittne eller sakkunnig. För förhöret ska i tillämpliga delar gälla det som föreskrivs om bevisupptagning utom huvudförhandling.

Ingen är skyldig att inställa sig vid en annan tingsrätt än den inom vars domkrets han eller hon vistas. Ersättning till den som har inställt sig för att höras lämnas med skäligt belopp som rätten bestämmer och betalas av *Försäkringskassan*.

Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* får i ärenden om arbetsskadeförsäkring, statligt personskadeskydd och krigsskadeersättning begära att tingsrätt håller förhör med vittne eller sakkunnig. För förhöret ska i tillämpliga delar gälla det som föreskrivs om bevisupptagning utom huvudförhandling.

Ingen är skyldig att inställa sig vid en annan tingsrätt än den inom vars domkrets han eller hon vistas. Ersättning till den som har inställt sig för att höras lämnas med skäligt belopp som rätten bestämmer och betalas av *den myndighet som begärt förhöret*.

46 §

Den som ansöker om, har rätt till eller annars får en förmån enligt denna balk ska anmäla sådana ändrade förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen.

Det som anges i första stycket kan avse

1. bosättning i Sverige eller utlandsvistelse,
2. bostadsförhållanden,
3. civilstånd, vårdnad och sammanboende med vuxen eller barn,
4. hälsotillstånd,
5. förvärvsarbete i Sverige eller utomlands,
6. arbetsförmåga,
7. inkomstförhållanden,
8. förmögenhetsförhållanden, och
9. utländsk socialförsäkringsförmån.

Anmälan behöver inte göras om *Försäkringskassan* har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan.

Anmälan behöver inte göras om *den handläggande myndigheten* har kännedom om ändringen och därför saknar behov av en anmälan.

47 §

Anmälan enligt 46 § ska göras så snart som möjligt och senast fjorton dagar efter det att den anmälningsskyldige fick kännedom om förändringen.

Försäkringskassan får, när det anses motiverat, kräva att uppgifterna lämnas på det sätt som före-

Den handläggande myndigheten får, när det anses motiverat, kräva att uppgifterna lämnas på det sätt

52 §

Ersättning enligt denna balk *som betalas ut av Försäkringskassan* får dras in eller sättas ned om den försäkrade eller den som annars får ersättningen

Ersättning enligt denna balk får dras in eller sättas ned om den försäkrade eller den som annars får ersättningen

1. medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift,
2. inte har lämnat uppgift enligt 13 §, eller
3. inte har anmält ändrade förhållanden enligt 46, 47, 50 och 51 §§.

Indragningen eller nedsättningen får avse viss tid eller gälla tills vidare. Det som anges i första stycket gäller endast om det är fråga om ett förhållande som är av betydelse för rätten till eller storleken av ersättningen.

112 kap.**2 §**

För tid till dess att ett ärende har avgjorts får Försäkringskassan besluta i fråga om ersättning från Försäkringskassan, om

För tid till dess att ett ärende har avgjorts får Försäkringskassan *och Pensionsmyndigheten* besluta i fråga om ersättning från *samma myndighet*, om

1. det inte utan betydande dröjsmål kan avgöras om rätt till ersättning föreligger,
2. det är sannolikt att sådan rätt föreligger, och
3. det är av väsentlig betydelse för den som begär ersättningen.

Ett beslut enligt första stycket får meddelas även när det står klart att rätt till ersättning föreligger men ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål.

3 §

Finns det sannolika skäl att dra in eller minska en beslutad ersättning, kan *Försäkringskassan* besluta att ersättningen ska hållas inne eller lämnas med lägre belopp till dess att ärendet avgjorts.

Finns det sannolika skäl att dra in eller minska en beslutad ersättning, kan *den handläggande myndigheten* besluta att ersättningen ska hållas inne eller lämnas med lägre belopp till dess att ärendet avgjorts.

Beslut som fattas av Skatteverket och Premiepensionsmyndigheten

Beslut som fattas av Skatteverket

6 §

Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst enligt *58 kap. 6 § och Premiepensionsmyndighetens beslut om premiepension enligt 58 kap. 7 §* får fattas genom automatiserad behandling när skälen för beslutet får

Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst får fattas genom automatiserad behandling när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Prop. 2009/10:69

Beslut som avses i första stycket får även sättas upp i form av elektroniska dokument. Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad behandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Beslut som fattas av
Försäkringskassan

Beslut som fattas av
Pensionsmyndigheten

7 §

Beslut om pensionsgrundande belopp, pensionsrätt och pensionspoäng enligt 60 och 61 kap. samt andra beslut om allmän ålderspension får fattas genom automatiserad behandling av Försäkringskassan när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Det som anges i första stycket gäller också i tillämpliga delar för beslut om efterlevandepension och efterlevandestöd.

Beslut om allmän ålderspension får fattas genom automatiserad behandling av Pensionsmyndigheten när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223). Detsamma gäller i tillämpliga delar för beslut om efterlevandepension och efterlevandestöd.

113 kap.

1 §

I detta kapitel finns allmänna bestämmelser i 2 §.

Vidare finns bestämmelser om

- ändring av beslut i 3–6 §§,
- omprövning av beslut i 7–9 §§,
- överklagande av Försäkringskassans beslut i 10–15 §§,
- överklagande av allmän förvaltningsdomstols beslut i 16–18 §§,
- tidsfrister för begäran om omprövning och överklagande i 19 och 20 §§, och
- avvisningsbeslut i 21 §.

Slutligen finns särskilda bestämmelser om

- allmän ålderspension i 22–36 §§, och
- förmåner till efterlevande i 37–40 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- ändring av beslut i 3–6 §§,
- omprövning av beslut i 7–9 §§,
- överklagande av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens beslut i 10–15 §§,
- överklagande av allmän förvaltningsdomstols beslut i 16–18 §§,
- tidsfrister för begäran om omprövning och överklagande i 19 och 20 §§,
- handlingar till fel myndighet i 20 a §, och
- avvisningsbeslut i 21 §.

3 §

Försäkringskassan ska ändra ett beslut som inte har prövats av domstol, om beslutet

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska ändra ett beslut som har fattats av respektive myndighet och som inte har prövats av domstol, om beslutet

1. på grund av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende innehåller uppenbar oriktighet,
2. har blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag, eller
3. har blivit oriktigt på grund av uppenbart felaktig rättstillämpning eller annan liknande orsak.

Beslutet ska ändras även om omprövning inte har begärts. Ändring behöver dock inte göras om oriktigheten är av ringa betydelse.

6 §

En fråga om ändring enligt 3 § får inte tas upp av Försäkringskassan senare än två år efter den dag då beslutet meddelades. Ändring får dock ske även senare än två år efter den dag då beslutet meddelades

En fråga om ändring enligt 3 § får inte tas upp av den handläggande myndigheten senare än två år efter den dag då beslutet meddelades. Ändring får dock ske även senare än två år efter den dag då beslutet meddelades

1. om det först därefter kommit fram att beslutet har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag, eller
2. om det finns andra synnerliga skäl.

7 §

Ett beslut av Försäkringskassan enligt denna balk, ska omprövas av Försäkringskassan om det skriftligen begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 3 §.

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska ompröva ett beslut som har fattats av respektive myndighet om det skriftligen begärs av en enskild som beslutet angår och beslutet inte har meddelats med stöd av 3 §.

Ett avvísingsbeslut som grundas på att en begäran om omprövning eller ett överklagande kommit in för sent får inte omprövas. Inte heller får omprövning avse en fråga som har avgjorts

- efter omprövning, eller
- av domstol.

Bestämmelser om begäran om omprövning genom Internet finns i 111 kap. 4–7 §§.

10 §

Försäkringskassans beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut av Försäkringskassan får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprö-

Ett beslut får dock inte överklagas av en enskild innan beslutet har omprövats enligt 7 §. En en-

vats enligt 7 §. En enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats ska anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

enskilds överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats ska anses som en begäran om omprövning enligt nämnda paragraf.

12 §

Ett beslut av Försäkringskassan får överklagas av det allmänna ombudet. Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* får överklagas av det allmänna ombudet. Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

Det allmänna ombudet får föra talan även till förmån för enskild part.

13 §

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beslut av Försäkringskassan, förs det allmänna talan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beslut av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten*, förs det allmänna talan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

17 §

Försäkringskassan och det allmänna ombudet får vid överklagande av domstols beslut föra talan även till förmån för enskild part.

Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och det allmänna ombudet får vid överklagande av domstols beslut föra talan även till förmån för enskild part.

18 §

Bestämmelserna i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut *som har meddelats av Försäkringskassan*.

Bestämmelserna i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut *i ärenden enligt denna balk*.

19 §

En begäran om omprövning av *Försäkringskassans beslut* enligt 7 § ska ha kommit in till *Försäkringskassan* inom två månader från den dag då den enskilde fick del av beslutet.

En begäran om omprövning enligt 7 § ska ha kommit in till *den handläggande myndigheten* inom två månader från den dag då den enskilde fick del av beslutet.

20 §

Ett överklagande av Försäkringskassans eller en allmän förvaltningsdomstols beslut ska ha

Ett överklagande av Försäkringskassans, *Pensionsmyndigheten* eller en allmän förvalt-

kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om det är det allmänna ombudet eller Försäkringskassan som överklagar beslutet, ska tiden dock räknas från den dag då beslutet meddelades.

ningsdomstols beslut ska ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om det är det allmänna ombudet, Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten som överklagar beslutet, ska tiden dock räknas från den dag då beslutet meddelades.

Handlingar till fel myndighet

20 a §

Om en begäran om omprövning eller ett överklagande som gäller bostadstillägg eller ersättning på grund av arbetsskada eller skada som avses i 43 eller 44 kap. och som ska göras hos Försäkringskassan i stället har kommit in till Pensionsmyndigheten, ska handlingen anses inkommen till Försäkringskassan samma dag. Detsamma ska gälla om en begäran om omprövning eller ett överklagande ska göras hos Pensionsmyndigheten och handlingen i stället har kommit in till Försäkringskassan.

22 §

Bestämmelserna om ändring i 3–6 §§ tillämpas inte i ärenden om allmän ålderspension. I 26 § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om rättelse av skrivfel och liknande.

I fråga om omprövning av Försäkringskassans, Skatteverkets och Premiepensionsmyndighetens beslut i ärenden om allmän ålderspension tillämpas endast 7 § andra stycket samt 9, 21 och 23–35 §§.

När det gäller omprövning av ett beslut om pensionsgrundande inkomst ska vad som i de i andra stycket angivna bestämmelserna, utom 25 och 28 §§, föreskrivs om Försäkringskassan och det allmänna ombudet i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt om-

I fråga om omprövning av Pensionsmyndighetens och Skatteverkets beslut i ärenden om allmän ålderspension tillämpas endast 7 § andra stycket samt 9, 21 och 23–35 §§.

När det gäller omprövning av ett beslut om pensionsgrundande inkomst ska vad som i de i andra stycket angivna bestämmelserna, utom 25 och 28 §§, föreskrivs om Pensionsmyndigheten och det allmänna ombudet i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt om-

28 §

Om en begäran om omprövning av ett beslut om allmän ålderspension har kommit in till *Premiepensionsmyndigheten*, Skatteverket, *Försäkringskassan* eller en allmän förvaltningsdomstol inom den tid som anges i 26 och 27 §§, ska den anses inkommen i rätt tid, även om den myndigheten inte har fattat beslutet.

Om en begäran om omprövning av ett beslut om allmän ålderspension har kommit in till Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* eller en allmän förvaltningsdomstol inom den tid som anges i 26 och 27 §§, ska den anses inkommen i rätt tid, även om den myndigheten inte har fattat beslutet.

I fall som avses i första stycket ska handlingen sändas till den myndighet som har meddelat beslutet med uppgift om när den kom in.

32 §

Vid överklagande av *Försäkringskassans*, Skatteverkets, *Premiepensionsmyndighetens* och allmän förvaltningsdomstols beslut i ärenden om allmän ålderspension tillämpas 10–18, 20, 21 och 33–36 §§.

Vid överklagande av *Pensionsmyndighetens*, Skatteverkets och allmän förvaltningsdomstols beslut i ärenden om allmän ålderspension tillämpas 10–18, 20, 21 och 33–36 §§.

Bestämmelserna om det allmänna ombudet tillämpas dock inte i fråga om beslut som *meddelats av Premiepensionsmyndigheten*.

Bestämmelserna om det allmänna ombudet tillämpas dock inte i fråga om beslut som *avser premiepension*.

När det gäller överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst ska vad som i de i första och andra styckena angivna bestämmelserna, utom 35 §, föreskrivs om *Försäkringskassan* och det allmänna ombudet i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

När det gäller överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst ska vad som i de i första och andra styckena angivna bestämmelserna, utom 35 §, föreskrivs om *Pensionsmyndigheten* och det allmänna ombudet i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

114 kap.**8 §**

Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § får också behandlas av *Försäkringskassan* för tillhandahållande av information som behövs

Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § får också behandlas av *Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten* för tillhandahållande av information som behövs

1. som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda i den verksamhet som bedrivs av Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna,

2. för samordning av tjänstepensioner i den verksamhet som bedrivs av Statens pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner,

3. för handläggning av ärenden hos Statens pensionsverk där regler om statens tjänstegrupplivförsäkring ska tillämpas,

4. som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453) åt enskild i den verksamhet som bedrivs av socialnämnderna, eller

5. som underlag för beslut om och kontroll av vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag.

22 §

En socialnämnd får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § 4. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnd bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden.

En socialnämnd får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § 4. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnd bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden.

23 §

Den nämnd som handlägger ärenden om vårdnadsbidrag får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § 5. En sådan nämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan har försäkrat sig om att handläggare hos nämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden om vårdnadsbidrag hos nämnden.

Den nämnd som handlägger ärenden om vårdnadsbidrag får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § 5. En sådan nämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* har försäkrat sig om att handläggare hos nämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden om vårdnadsbidrag hos nämnden.

117 kap.

6 §

Bestämmelserna i 7 och 8 §§ ska tillämpas på förmåner som enligt lag eller annan författning eller regeringens beslut månatligen eller för längre tidsperiod ska betalas ut av Försäkringskassan.

Bestämmelserna i 7 och 8 §§ ska tillämpas på förmåner som enligt lag eller annan författning eller regeringens beslut månatligen eller för längre tidsperiod ska betalas ut av Försäkringskassan *eller Pen-*

Efter överenskommelse mellan *Försäkringskassan* och Statens pensionsverk ska *Försäkringskassan* svara för utbetalningen av statliga tjänstepensioner. Motsvarande gäller pensioner som administreras av ett för kommunerna och landstingen gemensamt organ. Därvid tillämpas bestämmelserna i 7 och 8 §§ på sådana pensioner.

sionsmyndigheten.

Efter överenskommelse mellan *Pensionsmyndigheten* och Statens pensionsverk ska *Pensionsmyndigheten* svara för utbetalningen av statliga tjänstepensioner. Motsvarande gäller pensioner som administreras av ett för kommunerna och landstingen gemensamt organ. Därvid tillämpas bestämmelserna i 7 och 8 §§ på sådana pensioner.

7 §

Den som är berättigad till en förmån som avses i 6 § ska få ett bevis (förmånsbevis), som anger den ersättning som han eller hon är berättigad till.

Den som har anspråk på en förmån men inte är registrerad som förmånsberättigad ska anmäla detta till *Försäkringskassan*. Om *Försäkringskassan* finner att han eller hon är berättigad till förmånen, ska förmånsbevis utfärdas. Om förutsättningarna för rätten till eller storleken av en förmån ändras, ska *Försäkringskassan*, i förekommande fall mot återlämnande av tidigare utfärdat förmånsbevis, utfärda nytt förmånsbevis.

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål till *Försäkringskassan* överlämna det förmånsbevis som tidigare utfärdats om nytt förmånsbevis utfärdas eller om rätten att få förmåner upphör. Detta gäller inte om förmånsbeviset har förkommit eller om hinder möter mot att återlämna förmånsbeviset.

Den som har anspråk på en förmån men inte är registrerad som förmånsberättigad ska anmäla detta till *den handläggande myndigheten*. Om *myndigheten* finner att han eller hon är berättigad till förmånen, ska förmånsbevis utfärdas. Om förutsättningarna för rätten till eller storleken av en förmån ändras, ska *myndigheten*, i förekommande fall mot återlämnande av tidigare utfärdat förmånsbevis, utfärda nytt förmånsbevis.

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål till *den handläggande myndigheten* överlämna det förmånsbevis som tidigare utfärdats om nytt förmånsbevis utfärdas eller om rätten att få förmåner upphör. Detta gäller inte om förmånsbeviset har förkommit eller om hinder möter mot att återlämna förmånsbeviset.

8 §

Om *Försäkringskassans* datasystem har försatts ur funktion, får förmåner som avses i 6 § betalas ut mot uppvisande av förmånsbeviset.

Inträffar något förhållande som avses i första stycket innan förmånsbevis har utfärdats, får förmånen betalas ut mot uppvisande av en utbetalningshandling som avser närmast föregående utbetalningsperiod.

Om *den handläggande myndighetens* datasystem har försatts ur funktion, får förmåner som avses i 6 § betalas ut mot uppvisande av förmånsbeviset.

Om utbetalningshandlingen har förkommit, får *Försäkringskassan* på begäran av förmånstagaren utfärda särskilt bevis om rätten till förmån. Motsvarande gäller om förutsättningarna för rätten till förmånen eller storleken av förmånen har ändrats.

Om utbetalningshandlingen har förkommit, får *den handläggande myndigheten* på begäran av förmånstagaren utfärda särskilt bevis om rätten till förmån. Motsvarande gäller om förutsättningarna för rätten till förmånen eller storleken av förmånen har ändrats.

9 §

Regeringen får i den mån förhållandena kräver det föreskriva att förmåner som administreras av Försäkringskassan inte ska betalas ut. Regeringen får också föreskriva att sådana förmåner ska bestämmas enligt andra grunder eller i annan ordning än som gäller enligt lag eller annan författning.

Regeringen får i den mån förhållandena kräver det föreskriva att förmåner som administreras av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* inte ska betalas ut. Regeringen får också föreskriva att sådana förmåner ska bestämmas enligt andra grunder eller i annan ordning än som gäller enligt lag eller annan författning.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:000) om införande av socialförsäkringsbalken

dels att 7 kap. 5 och 25 §§ ska utgå,

dels att i 4 kap. 19 § samt 6 kap. 2 och 25 §§ ordet ”Försäkringskassan” ska bytas ut mot ”Pensionsmyndigheten”,

dels att nuvarande 2 kap. 1 § ska betecknas 2 kap. 1 a §,

dels att 1 kap. 2 och 5 §§, den nya 2 kap. 1 a §, 2 kap. 4 §, 4 kap. 24, 28, 46, 48 och 54 §§, 5 kap. 2 §, 7 kap. 8, 10, 21, 23, 24, 26, 27, 30, 32, 40, 42 och 50 §§ samt 9 kap. 4 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 1 § och 9 kap. 3 a §, av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2008/09:200 *Föreslagen lydelse*

1 kap.

2 §

Genom denna lag upphävs

Genom denna lag upphävs

28. lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan,

29. lagen (2004:778) om allmänt ombud *hos Försäkringskassan*, och

30. förordningen (1988:890) om bilstöd till personer med funktionshinder.

28. lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan,

29. lagen (2004:778) om allmänt ombud *för socialförsäkringen*, och

30. förordningen (1988:890) om bilstöd till personer med funktionshinder.

5 §

Ett beslut eller en åtgärd av en allmän försäkringskassa eller av Riksförsäkringsverket ska anses ha fattats respektive vidtagits av Försäkringskassan. Detta gäller dock inte när Riksförsäkringsverket har överklagat ett beslut av en allmän försäkringskassa.

Ett beslut eller en åtgärd av en allmän försäkringskassa eller av Riksförsäkringsverket ska anses ha fattats respektive vidtagits av *den av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten som ska handlägga ärenden om den förmån som beslutet eller åtgärden avser*. Detta gäller dock inte när Riksförsäkringsverket har överklagat ett beslut av en allmän försäkringskassa.

Ett beslut eller en åtgärd av Försäkringskassan ska anses ha fattats respektive vidtagits av Pensionsmyndigheten, om denna ska handlägga ärenden om den förmån som beslutet eller åtgärden

avser.

Ett beslut eller en åtgärd av Premiepensionsmyndigheten ska anses ha fattats respektive vidtagits av Pensionsmyndigheten.

2 kap.

1 §

Pensionsmyndigheten ska, om inte annat är föreskrivet, även handlägga ärenden om hustrutillägg och särskild efterlevandepension samt ärenden enligt följande lagar och bestämmelser:

1. 34 § i den upphävda lagen (1913:120) om allmän pensionsförsäkring,

2. 35 § i den upphävda lagen (1935:434) om folkpensionering,

3. den upphävda lagen (1946:433) om frivillig statlig pensionsförsäkring,

4. 22 kap. i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring i dess lydelse före den 1 januari 1981, och

5. den upphävda kungörelsen (1972:412) om sjömanspension.

1 a §

Det som är föreskrivet i eller annars följer av lag eller annan författning eller särskilt beslut av regeringen i fråga om de allmänna försäkringskassorna eller Riksförsäkringsverket ska *i stället* tillämpas på Försäkringskassan. En allmän försäkringskassas behörighet att utse en styrelseledamot i en stiftelse ska utövas av Försäkringskassan.

Det som är föreskrivet i eller annars följer av lag eller annan författning eller särskilt beslut av regeringen i fråga om de allmänna försäkringskassorna, Riksförsäkringsverket eller *Försäkringskassan* ska tillämpas på *den av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten som ska handlägga ärenden om den förmån som beslutet eller åtgärden avser.*

Det som är föreskrivet i eller annars följer av lag eller annan författning eller särskilt beslut av regeringen i fråga om Premiepensionsmyndigheten ska tillämpas på Pensionsmyndigheten.

En allmän försäkringskassas behörighet att utse en styrelseledamot i en stiftelse ska utövas av Försäkringskassan.

4 §

Om det i lag eller annan författning eller på annat sätt hänvisas till basbelopp eller förhöjt basbelopp enligt den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring ska därmed avses prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken respektive förhöjt prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 8 §§ balken, om inte annat anges eller framgår av omständigheterna.

I fråga om basbelopp och prisbasbelopp för 2010 och tidigare år tillämpas den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring, om inte annat anges eller framgår av omständigheterna.

Om det i lag eller annan författning eller på annat sätt hänvisas till basbelopp eller förhöjt basbelopp enligt den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring ska därmed avses prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken respektive förhöjt prisbasbelopp enligt 2 kap. 6–8 §§ balken, om inte annat anges eller framgår av omständigheterna.

4 kap.**24 §**

För sjukersättning som enligt punkt 5 i övergångsbestämmelserna till lagen (2001:489) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring trätt i stället för förtidspension eller sjukbidrag som den försäkrade då hade rätt till gäller bestämmelserna i 20–23 §§.

För sjukersättning som enligt punkt 5 i övergångsbestämmelserna till lagen (2001:489) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring trätt i stället för förtidspension eller sjukbidrag som den försäkrade då hade rätt till gäller bestämmelserna i 25–28 §§.

28 §

Sjukersättning ska inte längre justeras enligt 27 § om

– sjukersättning efter omvandlingen ska lämnas på högre eller lägre förmånsnivå än tidigare,

– sjukersättning efter omvandlingen ska samordnas i högre eller lägre grad med livränta som avses i 36 kap. 4 § eller 41–44 kap. socialförsäkringsbalken, eller

– obegränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) inträder för en försäkrad som vid omvandlingen fick förtidspension eller sjukbidrag som beskattades enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller som på grund av dubbelbeskattningsavtal inte var skattskyldig i Sverige.

– sjukersättning efter omvandlingen ska samordnas i högre eller lägre grad med livränta som avses i 36 kap. 3 § eller 41–44 kap. socialförsäkringsbalken, eller

46 §

Bestämmelserna i 88 kap. 20 § socialförsäkringsbalken om underlåten eller bristande avgiftsbetalning gäller i tillämpliga delar också i fråga om minskning av

Bestämmelserna i 88 kap. 20 § socialförsäkringsbalken om underlåten eller bristande avgiftsbetalning gäller i tillämpliga delar också i fråga om minskning av

sjukersättning enligt 42 kap. 2 och 4 §§ balken.

livränta enligt 42 kap. 2 och 4 §§ balken.

Prop. 2009/10:69

48 §

Med grundutbildning som avses i 45 kap. 12–14 §§ likställs motsvarande utbildning enligt 27 § 1 mom. D värnpliktslagen (1941:967) i dess lydelse före den 1 juni 1972.

Med grundutbildning som avses i 43 kap. 12–17 §§ *socialförsäkringsbalken* likställs motsvarande utbildning enligt 27 § 1 mom. D värnpliktslagen (1941:967) i dess lydelse före den 1 juni 1972.

54 §

Om ett ersättningsärende pågår på grund av bestämmelserna i 11 § ska det som föreskrivs om sjukpenning i 46 kap. 14 och 18 §§ socialförsäkringsbalken avse summan av sjukpenning och sjukpenningtillägg.

Om ett ersättningsärende pågår på grund av bestämmelserna i 16 § ska det som föreskrivs om sjukpenning i 46 kap. 14 och 18 §§ socialförsäkringsbalken avse summan av sjukpenning och sjukpenningtillägg.

5 kap.

2 §

Vid tillämpning av bestämmelserna i 53 kap. 6 § socialförsäkringsbalken likställs studiestöd enligt den upphävda studiestödslagen (1973:349) eller enligt övergångsbestämmelserna till studiestödslagen (1999:1395) med studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395).

Vid tillämpning av bestämmelserna i 50 kap. 6 § socialförsäkringsbalken likställs studiestöd enligt den upphävda studiestödslagen (1973:349) eller enligt övergångsbestämmelserna till studiestödslagen (1999:1395) med studiestöd enligt studiestödslagen (1999:1395).

7 kap.

8 §

I fråga om omställningspension på grund av dödsfall som inträffat före den 1 januari 2003 gäller 9–11 §§ i stället för det som föreskrivs i 77 kap. 20 § samt 80 kap. 3–6, 8 och 10 §§ socialförsäkringsbalken. Vid tillämpningen av 10 § likställs sjukbidrag med förtidspension.

I fråga om omställningspension på grund av dödsfall som inträffat före den 1 januari 2003 gäller 9–11 §§ i stället för det som föreskrivs i 77 kap. 18 § samt 80 kap. 3–6, 8 och 10 §§ socialförsäkringsbalken. Vid tillämpningen av 10 § likställs sjukbidrag med förtidspension.

10 §

Omställningspension ska beräknas som summan av

1. 40 procent eller, om det efter den avlidne finns barn som har rätt till barnpension enligt 78 kap. 2–6 §§ socialförsäkringsbalken

1. 40 procent eller, om det efter den avlidne finns barn som har rätt till barnpension enligt 78 kap. 2–6 §§ socialförsäkringsbalken

efter honom eller henne, 20 procent av den förtidspension eller ålderspension som anges i 2 § 1 denna lag, och

2. 90 procent av det för 2003 gällande prisbasbeloppet.

Vid beräkning av beloppet enligt första stycket 1 ska bestämmelserna i 14 kap. 8 § i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring, i deras lydelse före den 1 januari 2003, fortfarande tillämpas.

21 §

Om rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit på grund av ett dödsfall som inträffat före 1990 ska änkan, oavsett när hon är född och om inte annat föreskrivs i 23 §, ha rätt till änkepension beräknad enligt 84 kap. 2–5 och 8 §§ socialförsäkringsbalken. Detsamma ska gälla för änkor som är födda 1929 eller tidigare och vilkas rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit på grund av dödsfall som inträffat under något av åren 1990–2002.

Om rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit på grund av ett dödsfall som inträffat före 1990 ska änkan, oavsett när hon är född och om inte annat föreskrivs i 23 §, ha rätt till änkepension beräknad enligt 84 kap. 2–5 §§, 6 § 2 och 8 § socialförsäkringsbalken. Detsamma ska gälla för änkor som är födda 1929 eller tidigare och vilkas rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit på grund av dödsfall som inträffat under något av åren 1990–2002.

Den särskilda bestämmelsen i 84 kap. 4 § andra stycket 2 om beräkningen av förtidspension, när den avlidne var född 1954 eller senare tillämpas dock inte.

För bedömningen av om rätt till änkepension föreligger ska 83 kap. 8 § balken tillämpas.

23 §

För en änka som avses i 21 § krävs för rätt till 90-procentstillägg enligt 83 kap. 2 § 2 socialförsäkringsbalken att

1. villkoren i 83 kap. 6 och 7 §§ balken är uppfyllda, och

2. det för den avlidne kan tillgodoräknas minst tre år med pen-

För en änka som avses i 21 § krävs för rätt till 90-procentstillägg enligt 83 kap. 2 § 2 socialförsäkringsbalken att *hon hade rätt till sådant tillägg för december 2010.*

Om änkepension, som dragits in på grund av att änkan ingått ett nytt äktenskap, ska börja betalas ut på nytt sedan detta upplösts ska änkan anses ha haft rätt till 90-procentstillägg för december 2010, om hon inte fått tillägget enbart på grund av det nya äktenskapet.

sionspoäng.

Vid bedömningen av om villkoret enligt första stycket 2 är uppfyllt ska 63 kap. 4 § balken tillämpas på motsvarande sätt.

För en änka som avses i 21 § och som har fyllt 65 år beräknas änkepension med tillämpning av endast 84 kap. 2 § 1 balken.

En änka som avses i 21 § och som har fyllt 65 år har inte rätt till 90-procentstillägg.

24 §

Om rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit för en änka som är född under något av åren 1930–1944 på grund av ett dödsfall som inträffat under något av åren 1990–2002 ska hon, om inte annat föreskrivs i 25 §, ha rätt till änkepension beräknad enligt 84 kap. 2–5, 8 samt 12–15 §§ socialförsäkringsbalken.

Om rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit för en änka som är född under något av åren 1930–1944 på grund av ett dödsfall som inträffat under något av åren 1990–2002 ska hon ha rätt till änkepension beräknad enligt 84 kap. 2–5 och 12–15 §§ socialförsäkringsbalken.

Den särskilda bestämmelsen i 84 kap. 4 § andra stycket 2 om beräkningen av förtidspension, när den avlidne var född 1954 eller senare tillämpas dock inte.

För bedömningen av om rätt till änkepension föreligger och med vilket belopp sådan pension ska lämnas ska 77 kap. 11 och 12 §§ samt 83 kap. 9 § balken tillämpas.

För bedömningen av om rätt till änkepension föreligger och med vilket belopp sådan pension ska lämnas ska 77 kap. 11 och 12 §§ samt 83 kap. 8 § balken tillämpas.

26 §

Om rätt till tilläggspension i form av änkepension har uppkommit för en änka som är född 1945 eller senare på grund av ett dödsfall som inträffat under något av åren 1990–2002 ska hon, om inte annat föreskrivs i 27 §, ha rätt till änkepension beräknad enligt 84 kap. 6–17 §§ socialförsäkringsbalken.

För bedömningen av om rätt till änkepension föreligger och med vilket belopp sådan pension ska lämnas ska 77 kap. 11 och 12 §§ samt 83 kap. 9 § balken tillämpas.

För bedömningen av om rätt till änkepension föreligger och med vilket belopp sådan pension ska lämnas ska 77 kap. 11 och 12 §§ samt 83 kap. 8 § balken tillämpas.

27 §

För en änka som avses i 26 § krävs för rätt till 90-procentstillägg enligt 83 kap. 2 § 2 socialförsäkringsbalken att villkoren i 83 kap.

För en änka som avses i 26 § krävs för rätt till 90-procentstillägg enligt 83 kap. 2 § 2 socialförsäkringsbalken att villkoren i 83 kap.

30 §

Har rätt till folkpension i form av änkepension uppkommit på grund av ett dödsfall som inträffat före 1990, ska änkan för tid efter 2002 ha rätt till garantipension till änkepension under de förutsättningar och i den utsträckning som följer av bestämmelserna i 15, 18, 19 och 32–46 §§.

Har rätt till folkpension i form av änkepension uppkommit på grund av ett dödsfall som inträffat före 1990, ska änkan för tid efter 2002 ha rätt till garantipension till änkepension under de förutsättningar och i den utsträckning som följer av bestämmelserna i 15, 18, 19 och 33–46 §§.

En änka, som är försäkrad enligt 4 och 5 kap. socialförsäkringsbalken, har för tid före den månad då hon fyller 65 år rätt till garantipension till änkepension om hon hade rätt till sådan pension för december 2010 eller skulle ha haft rätt till sådan pension om hon då hade varit bosatt i Sverige.

32 §

En änka, som avses i 30 eller 31 § och som är försäkrad enligt 4 och 5 kap., har för tid före den månad då hon fyller 65 år rätt till garantipension till änkepension. *Sådan rätt finns dock endast om änkan var gift med den avlidne vid utgången av 1989 och vid tidpunkten för dödsfallet samt*

1. *hade vårdnaden om och stadigvarande sammanbodde med barn under 16 år, som vid makens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan, eller*

2. *vid makens död hade fyllt 36 år och varit gift med den avlidne i minst fem år.*

Om villkoret i första stycket 1 inte längre är uppfyllt, upphör rätten till garantipension till änkepension enligt den punkten. Vid bedömningen av rätten till garantipension enligt första stycket 2 ska det i så fall anses som om mannen avlidit då rätten till pension enligt första stycket 1 upphörde och som om äktenskapet varat till den tidpunkten.

40 §

Om en änka har rätt till garantipension med tillämpning av 32 § första stycket 2 och inte hade fyllt

En änka, som avses i 31 § och som är försäkrad enligt 4 och 5 kap. *socialförsäkringsbalken*, har för tid före den månad då hon fyller 65 år rätt till garantipension till änkepension, *om hon hade rätt till sådan pension för december 2010 eller skulle ha haft rätt till sådan pension om hon då hade varit bosatt i Sverige och*

1. *har vårdnaden om och stadigvarande sammanbor med barn under 16 år, som vid makens död stadigvarande vistades i makarnas hem eller hos änkan, eller*

2. *vid makens död hade fyllt 36 år och varit gift med den avlidne i minst fem år.*

Om villkoret i första stycket 1 inte längre är uppfyllt, upphör rätten till garantipension till änkepension enligt den punkten. Vid bedömningen av rätten till garantipension enligt första stycket 2 ska det i så fall anses som om mannen avlidit då rätten till pension enligt första stycket 1 upphörde och som om äktenskapet varat till den tidpunkten.

Om en änka, *som avses i 31 §*, har rätt till garantipension med tillämpning av 32 § första stycket

50 år vid mannens död eller vid den tidpunkt som avses i 32 § andra stycket, ska garantipensionens basnivå minskas enligt följande.

Garantipensionen ska minskas med en femtondel för varje år som änkans var yngre än 50 år vid

1. mannens död, eller
2. den tidpunkt som avses i 32 § andra stycket.

Motsvarande gäller om en änka som avses i 30 § inte hade fyllt 50 år vid mannens död eller vid den tidpunkt som motsvarar den som avses i 32 § andra stycket.

42 §

Vid beräkning av 90-procents-tillägg enligt 83 kap. 2 § 2 socialförsäkringsbalken samt av garantipension med tillämpning av 15 § detta *kapitel* till en änka som avses i 21, 24 eller 30 § ska bestämmelserna i 5 kap. 1, 3–7 och 11 §§ i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring samt punkterna 3 och 5 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1277) om ändring i lagen om allmän försäkring, i deras lydelse före den 1 januari 2003, tillämpas.

Om det för den avlidne inte kan tillgodoräknas 30 år med intjänade pensionspoäng eller 40 års bosättningsstid, ska garantipensionens basnivå och garantipensionen beräknas enligt det som föreskrivs i 43–46 §§. Dessa bestämmelser ska även tillämpas för en sådan änka som avses i 40 §.

50 §

Vid beräkningen av särskild efterlevandepension ska gälla det som föreskrivs i 10 § och 11 § *första stycket*. Den efterlevande ska vidare ha rätt till garantipension som beräknas enligt bestämmelserna i 14–17 §§. Det som föreskrivs där om omställningspension ska då avse särskild efterlevandepension.

Vid beräkning av 90-procents-tillägg enligt 83 kap. 2 § 2 socialförsäkringsbalken samt av garantipension med tillämpning av 15 § detta *kapitel* till en änka som avses i 21, 24 eller 30 § ska bestämmelserna i 5 kap. 1, 3–7 och 11 §§ i den upphävda lagen (1962:381) om allmän försäkring samt punkterna 3 och 5 i övergångsbestämmelserna till lagen (1992:1277) om ändring i lagen om allmän försäkring, i deras lydelse före den 1 januari 2003, tillämpas.

Vid beräkningen av särskild efterlevandepension ska gälla det som föreskrivs i 10 och 11 §§. Den efterlevande ska vidare ha rätt till garantipension som beräknas enligt bestämmelserna i 14–17 §§. Det som föreskrivs där om omställningspension ska då avse särskild efterlevandepension.

3 a §

Under 2011 ska, när ett beslut om återkrav har fattats i ett ärende, den fortsatta handläggningen på grund av beslutet handhas av Försäkringskassan, även om återkravet avser en förmån som ska administreras av Pensionsmyndigheten.

Försäkringskassan ska vid handläggningen av sådana återkravsärenden tillämpa de regler som gällde för förmånen före den 1 januari 2010.

4 §

Bestämmelserna om ränta i 108 kap. 15, 16, 19 och 21 §§ socialförsäkringsbalken tillämpas bara om återkravet beslutats av Försäkringskassan efter utgången av juni 2007.

Bestämmelserna om ränta i 108 kap. 15, 16, 19 och 21 §§ socialförsäkringsbalken tillämpas bara om återkravet beslutats efter utgången av juni 2007.

7 §

En ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift som har kommit in till en allmän försäkringskassa, ska anses ha kommit in till Försäkringskassan den dag som den kom in till den allmänna försäkringskassan.

En ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift som har kommit in till en allmän försäkringskassa, ska anses ha kommit in till den av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten som ska handlägga ärenden om den förmån som beslutet eller åtgärden avser den dag som den kom in till den allmänna försäkringskassan.

Om en ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift i ett ärende som ska handläggas av Pensionsmyndigheten har lämnats till Försäkringskassan senast den 31 december 2010, ska den, om inte annat följer av annan författning, anses ha kommit in till Pensionsmyndigheten den dag som den kom in till Försäkringskassan. Detsamma ska gälla om en ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift i ett ärende ska lämnas till Försäkringskassan och den i stället har kommit in till Pensionsmyndigheten.

Regeringen beslutade den 28 maj 2009 propositionen 2008/09:200 Socialförsäkringsbalk. I propositionen föreslås dels en ny socialförsäkringsbalk, som ska ersätta det trettiofem lagar som i dag reglerar socialförsäkringen, dels en lag om införande av socialförsäkringsbalken. Socialförsäkringsbalken avses träda i kraft den 1 januari 2011 samtidigt som de tidigare lagarna upphävs.

De förändringar i den tidigare föreslagna socialförsäkringsbalken och lagen om införande av socialförsäkringsbalken som behandlas i denna proposition motsvarar bestämmelserna i

- lagen (2009:778) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 2008/09:165, bet. 2008/09:JuU23, rskr. 2008/09:290),
- lagen (2009:830) om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (prop. 2008/09:165, bet. 2008/09:JuU23, rskr. 2008/09:290),
- lagen (2009:986) med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:987) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:988) om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:989) om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:990) om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:991) om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:992) om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närstående vård (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:993) om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:996) om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:998) om ändring i lagen (1998:702) om garantipension (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:1001) om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799) (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:1003) om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:1006) om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),
- lagen (2009:1007) om ändring i lagen (2001:853) om äldreomsorgs- och vårdstöd (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),

– lagen (2009:1009) om ändring i lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),

– lagen (2009:1010) om ändring i lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),

– lagen (2009:1011) om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),

– lagen (2009:1012) om ändring i lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4),

– lagen (2009:1018) om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (prop. 2008/09:219, bet. 2009/10:SfU6, rskr. 2009/10:5),

– lagen (2009:1049) om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård (prop. 2008/09:194, bet. 2009/10:SfU4, rskr. 2009/10:16),

– lagen (2009:1050) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 2008/09:194, bet. 2009/10:SfU4, rskr. 2009/10:16),

– lagen (2009:1054) om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (prop. 2008/09:202 och 203, bet. 2009/10:SfU5, rskr. 2009/10:17),

– lagen (2009:1055) om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag (prop. 2008/09:203, bet. 2009/10:SfU5, rskr. 2009/10:17),

– lagen (2009:1056) om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd (prop. 2008/09:203, bet. 2009/10:SfU5, rskr. 2009/10:17),

– lagen (2009:000) om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (prop. 2009/10:1, ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten, prop. 2009/10:44, bet. 2009/10:SfU9, rskr. 2009/10:112 och 113),

– lagen (2009:000) om ändring i lagen (1998:675) om införande av lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (prop. 2009/10:44, bet. 2009/10:SfU9, rskr. 2009/10:113),

– lagen (2009:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 2009/10:45, bet. 2009/10:SfU10, rskr. 2009/10:124),

– lagen (2009:000) om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 11, bet. 2009/10:SfU1, rskr. 2009/10:000),

– lagen (2009:000) om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 12, bet. 2009/10:SfU1, rskr. 2009/10:000), och

– lagen (2009:000) om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd enligt förslag (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 12, bet. 2009/10:SfU1, rskr. 2009/10:000).

Några av de förändringar som behandlas i denna proposition motsvarar följande förslag som har överlämnats till riksdagen

– förslag till lag (2009:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring (prop. 2009/10:31, bet. 2009/10:SfU8, rskr. 2009/10:000),

– förslag till lag (2009:000) om ändring i lagen (1998:702) om garanti-pension (prop. 2009/10:31, bet. 2009/10:SfU8, rskr. 2009/10:000),

– förslag till lag (2010:000) om ändring i lagen (1993:737) om bostadsbidrag (prop. 2009/10:60) och Prop. 2009/10:69

– förslag till lag (2010:000) om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. (prop. 2009/10:60).

Redogörelser för respektive ärende och dess beredning med avseende på ovanstående författningsändringar och förslag finns i de ovan angivna propositionerna. Det införande av ovannämnda författningsändringar i socialförsäkringsbalken som nu är aktuell har i sig inte föranlett något ytterligare remissförfarande.

Vissa frågor rörande justeringar av hänvisningar och i språkligt hänseende har beretts under hand med Försäkringskassan.

Lagrådet

Vissa av de bestämmelser som förs in i socialförsäkringsbalken är av sådan karaktär att Lagrådets yttrande borde inhämtas. Så har i förekommande fall emellertid skett redan inför införandet i den nuvarande socialförsäkringslagstiftningen. Lagrådets yttranden i dessa hänseenden redovisas beträffande närståendepenning i *prop. 2008/09:194 bilaga 4*, ändringar i premiepensionssystemet i *prop. 2009/10:44 bilaga 9*, genomförande av skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet i *prop. 2009/10:31 bilaga 14* och etableringsersättning till invandrare i *prop. 2009/10:60 bilaga 5*. Själva införandet av dessa bestämmelser i socialförsäkringsbalken är en lagstiftningsåtgärd av sådan beskaffenhet att det skulle sakna betydelse att på nytt inhämta Lagrådets yttrande.

Vidare har regeringen tidigare gjort den bedömningen att Lagrådets yttrande inte behövde inhämtas med avseende på de författningsändringar som gjorts med anledning av inrättande av en ny pensionsmyndighet (prop. 2008/09:202 s. 103) och avskaffandet av förmögenhetsprövningen inom underhållsstödet (prop. 2008/09:203 s. 11).

Övriga författningsförslag är av sådan beskaffenhet att det saknas anledning att inhämta Lagrådets yttrande.

4 Överväganden och förslag

4.1 Allmänna överväganden

Regeringen överlämnade genom propositionen Socialförsäkringsbalk (prop. 2008/09:200) i juni 2009 till riksdagen ett förslag till såväl socialförsäkringsbalk (SFB) som lag om införande av socialförsäkringsbalken (SFBP). Den föreslagna socialförsäkringsbalken ska ersätta den nuvarande socialförsäkringslagstiftningen, som utgörs av ett trettiotal lagar. Balken avses träda i kraft den 1 januari 2011 samtidigt som den hittillsvarande socialförsäkringslagstiftningen upphävs. Vilka lagar som upphävs framgår av 1 kap. 2 § förslaget till lag om införande av socialförsäkringsbalken (prop. 2008/09:200 del 1, s. 309). Regelverket i balken ersätter också förordningen (1988:890) om bilstöd till personer med funktionshinder, vilket medför att även förordningen upphävs.

Socialförsäkringen utgör ett dynamiskt rättsområde och är ofta föremål för olika reformer. Det förekommer därför ofta ändringar i socialförsäkringslagstiftningen. Arbetet med att ta fram en socialförsäkringsbalk har därför varit inriktat på att ta fram en i lagteknisk mening moderniserad reglering, som i princip utgår från gällande materiell rätt, medan materiella ändringar hanterats i separata propositioner. Den fortlöpande utvecklingen av socialförsäkringens materiella innehåll har av naturliga skäl inte kunnat skjutas upp i avvaktan på att socialförsäkringsbalken ska träda i kraft.

I nära anslutning till att propositionen Socialförsäkringsbalk beslutats har regeringen följaktligen även fattat beslut om propositioner med förslag till materiella ändringar i den gällande socialförsäkringslagstiftningen. Ytterligare förslag med materiella ändringar har därefter beslutats och överlämnats till riksdagen. En del av dessa förslag har även hunnit bli behandlade av riksdagen och har föranlett att vissa författningsändringar utfärdats. Det har av naturliga skäl inte varit möjligt att beakta dessa förändringar inom ramen för det första steget av den lagtekniska reformeringen som har gällt att ta fram ett grundförslag till socialförsäkringsbalk.

Efter att ett förslag till socialförsäkringsbalk har överlämnats till riksdagen vidtas nu nästa steg i den lagtekniska reformeringen. Detta innebär att balken ska kompletteras med de materiella ändringar av socialförsäkringen som inte tidigare har kunnat beaktas i arbetet med balken.

De förändringar som här kommer att föreslås i balken utgörs således inte några materiella förändringar. Det är endast fråga om att göra de ändringar i balken som behövs för att denna fullt ut ska motsvara innehållet i den nuvarande lagstiftningen såsom denna kommer att vara utformad enligt av riksdagen hittills antagna författningsändringar och med beaktande av regeringens hittills till riksdagen överlämnade förslag till ändringar i den lagstiftningen. Detta föranleder också ändringar i lagen om införande av socialförsäkringsbalken.

De förändringar i den nuvarande lagstiftningen som kommer att behandlas här rör bl.a. utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning, vissa förändringar i sjukförsäkringen, närståendepenning, underhållsstöd, bostadsbidrag, bostadstillägg, förmögenhetsberäkning vid fastställande av socialförsäkringsförmåner och vissa förändringar i premiepensions-systemet samt inrättandet av en ny pensionsmyndighet. En närmare redogörelse för dessa förändringar lämnas nedan i avsnitt 4.2 och 4.3 samt i författningskommentaren (avsnitt 7).

Det har under det fortsatta arbetet med balken visat sig finnas behov av att även göra vissa mindre justeringar i denna. Detta gäller såväl i språkligt hänseende som beträffande några hänvisningar. Dessutom finns det anledning till vissa förtydliganden för efterlevandepensionen. Dessa justeringar behandlas nedan i avsnitt 4.4.

Som tidigare nämnts avses socialförsäkringsbalken träda i kraft den 1 januari 2011. Det kommer sannolikt att bli aktuellt att lämna förslag till några ytterligare kompletteringar av balken till dess.

Regeringen avser också att återkomma med förslag till de konsekvensändringar i lagstiftningen utanför socialförsäkringsområdet som föranleds av införandet av socialförsäkringsbalken.

Regeringens förslag: I socialförsäkringsbalken ska göras följdändringar med anledning av förändringar av socialförsäkringen som inte kunnat beaktas vid utarbetandet av förslaget till ny socialförsäkringsbalk.

Skälen för regeringens förslag

Pensionsmyndigheten

Tillkomsten av den nya Pensionsmyndigheten har föranlett en omfattande lagstiftning på socialförsäkringsområdet (prop. 2008/09:202 Pensionsmyndigheten och dess verksamhet, bet. 2009/10:SfU3, rskr. 2009/10:4, SFS 2009:986–993, 996, 998, 1001, 1003, 1006, 1007 och 1009–1012). Medan administrationen av socialförsäkringen nu till allra största delen handhas av Försäkringskassan under medverkan av Skatteverket och Premiepensionsmyndigheten på begränsade områden, kommer fr.o.m. årsskiftet en väsentlig del att övertas av Pensionsmyndigheten. Den grundläggande regleringen i 2 kap. 2 § SFB att beslut i ärenden enligt balken fattas av Försäkringskassan, om inte något annat anges bör därför ersättas av en ny bestämmelse i det inledande kapitlet i varje avdelning som reglerar vilken myndighet som ska handlägga ärenden om förmåner enligt den avdelningen. I de flesta fall är det en enda myndighet som är behörig i fråga om alla förmåner enligt en viss avdelning. Undantag är förmåner vid ålderdom (avdelning E), där Skatteverket fattar beslut om pensionsgrundande inkomst, och bostadsstöd (avdelning G) där – förenklat uttryckt – Pensionsmyndigheten fattar beslut som avser bostadstillägg till pensionärer och Försäkringskassan fattar övriga beslut. I övrigt avser ändringarna väsentligen att ordet *Pensionsmyndigheten* förs in i stället för *Premiepensionsmyndigheten* eller att det ordet förs in i stället för eller vid sidan av *Försäkringskassan*. I sistnämnda fall används även uttrycket ”*den handläggande myndigheten*”.

Vidare krävs en särskild reglering i införandelagen eftersom Försäkringskassan under en övergångsperiod ska ha hand om alla återkravsärenden.

Beräkning av balanstalet

Den beslutade ändringen i fråga om beräkningen av balanstalet har tagits in i 1 kap. 5 a § LIP (prop. 2008/09:219 Utjämnat värde för buffertfonden vid beräkning av balanstalet, bet. 2009/10:SfU6, rskr. 2009/10:5, SFS 2009:1018). Motsvarande regler bör tas in i 58 kap. 15 § som en förklaring till uppställningen avseende beräkningen i 14 § i samma kapitel som bör erhålla en något ändrad lydelse.

Det har i 4 kap. AFL införts bestämmelser om en utvidgad rätt till tillfällig föräldrapenning (prop. 2008/09:194 Vissa socialförsäkringsfrågor, m.m., bet. 2009/10:SfU4, rskr 2009/10:16, SFS 2009:1050). Denna utvidgning innebär att, när en ensamstående förälder på grund av sjukdom inte kan vårda sitt barn, Försäkringskassan kan besluta att en annan försäkrad ska få rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barnet.

Med anledning av den utvidgade rätten till tillfällig föräldrapenning har det införts nya bestämmelser i 4 kap. 10 c § och 12 § första stycket sista meningen AFL. Motsvarande bestämmelser bör införas i 13 kap. 31 a–31 d §§ SFB.

Vidare har det som en följd av den utvidgade rätten till tillfällig föräldrapenning även gjorts ett tillägg i 4 kap. 2 § AFL. En bestämmelse som motsvarar detta bör införas i 11 kap. 6 § SFB.

Dessutom har det gjorts en ändring i 4 kap. 13 § tredje stycket AFL som innebär att Försäkringskassans möjlighet att kräva särskilt utlåtande för att styrka sjukdom eller smitta blir tillämplig även vid föräldrarnas sjukdom eller smitta enligt de nya bestämmelserna i 4 kap. 10 c § nämnda lag.

De nuvarande bestämmelserna om Försäkringskassans utredningsbefogenheter i bl.a. 4 kap. 13 § tredje stycket AFL har emellertid i SFB ersatts av en generell bestämmelse om utredningsbefogenheter i 110 kap. 14 §. När det behövs för bedömningen av frågan om ersättning eller i övrigt för tillämpningen av denna balk får Försäkringskassan enligt 110 kap. 14 § 3 SFB begära ett särskilt läkarutlåtande eller ett utlåtande av viss läkare eller någon annan sakkunnig. Med hänsyn till denna bestämmelses generella karaktär kommer den att vara tillämplig även i fall med tillfällig föräldrapenning som avses i 13 kap. 31 a § SFB. Mot denna bakgrund saknas det behov av att införa särskild någon motsvarighet till den nämnda ändringen i 4 kap. 13 § tredje stycket AFL. Beträffande tillfällig föräldrapenning finns i och för sig ytterligare bestämmelser om utredningsbefogenheter i 110 kap. 17–19 §§ men dessa tar sikte på andra omständigheter och fall än de nu aktuella.

Antal dagar med närståendepenning

Det har i 6 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närstående gjorts den ändringen (prop. 2008/09:194 Vissa socialförsäkringsfrågor, m.m., bet. 2009/10:SfU4, rskr 2009/10:16, SFS 2009:1049) att högsta antalet dagar som berättigar till närståendepenning har utökats från 60 dagar till 100 dagar för vård av en svårt sjuk person. Motsvarande ändring bör göras i 47 kap. 8 § SFB.

Beräkning av förmögenhet

Hänvisningarna till den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhet har ersatts med en ny lag (2009:1053) om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner (prop. 2008/09:203 Beräkning av förmögenhet vid fastställande av vissa förmåner, bet. 2009/10:SfU10, rskr.

2009/10:17, SFS 2009:1053–1056). Den nya lagen omfattar även studie-
stöd och bör mot bakgrund därav inte arbetas in i balken. Vad gäller
underhållsstöd innebär lagstiftningen att hänsyn inte längre ska tas till
förmögenhet medan det i fråga om bilstöd till funktionshindrade, äldre-
försörjningsstöd, bostadsbidrag och bostadstillägg handlar om att den nya
lagen ska tillämpas och att vissa särregler för bostäder förs över dit. I
balken bör motsvarande ändringar göras i 19 kap. 15 §, 74 kap. 19 §,
97 kap. 8 §, 102 kap. 13 § och 103 kap. 3 § och vidare utgår 102 kap.
14 §.

Prop. 2009/10:69

Ändrade placeringsregler i premiepensionssystemet

I premiepensionssystemet har införts nya regler för placeringen av medel
för pensionssparare som inte gjort något aktivt placeringsval samt en
möjlighet att ta ut avgifter för att täcka kostnaderna vid fondbyte (prop.
2009/10:44 Ändringar i premiepensionssystemet, bet. 2009/10:SfU9,
rskr. 2009/10:112 och 113, SFS 2009:000). Motsvarande ändringar bör
föras in i 64 kap. 18, 23, 24 och 26 §§ samt en ny 45 §.

Slopande av efterlevandeskydd före pensionstiden

Efterlevandeskyddet före pensionstiden inom premiepensionssystemet,
som på grund av övergångsbestämmelser aldrig blivit tillämpligt, har
slopats, vilket medför ändringar i LIP och LIPP (prop. 2009/10:44 Änd-
ringar i premiepensionssystemet, bet. 2009/10:SfU9, rskr. 2009/10:112
och 113, SFS 2009:000 och 000). I balken slopas alla regler rörande detta
efterlevandeskydd vilket innebär att hela 90 kap. utgår ur förslaget och
att ändringar bör göras i 89 kap. 3 §, 91 kap. 10 §, 92 kap. 2 och 3 §§
samt 107 kap. 8 §. Upphävandet av övergångsbestämmelsen i LIPP för-
anleder inte någon ändring av SFBP, eftersom bestämmelsen skulle ha
förlorat sin verkan när balken trädde i kraft och därför inte finns med-
tagen i SFBP.

Den tillfälliga placeringen av premiepensionsmedel

Reglerna för den tillfälliga förvaltningen av premiepensionsmedel har
ändrats så att placeringsformerna inte längre ska anges i LIP utan tas upp
i föreskrifter på lägre nivå (prop. 2009/10:1, ålderspensionssystemet vid
sidan av statsbudgeten, Budgetpropositionen för 2010, bet.
2009/10:SfU9, rskr. 2009/10:112 och 113, SFS 2009:000). I balken bör
därför 64 kap. 16 § ändras på motsvarande sätt.

Schablonintäkt vid uppskov med beskattning av kapitalvinst

Schablonintäkt som beräknas som intäkt av kapital för den som har ett
uppskovsbelopp enligt kapitalbeskattningsreglerna ska inte längre räknas
som inkomst när det gäller betalningsskyldighet för underhållsstöd samt
bostadsbidrag och bostadstillägg (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 11 och
12, Budgetpropositionen för 2010, bet. 2009/10:SfU1, rskr.

2009/10:000–000). Vidare slopas särskilda bestämmelser om behandlingen av räntebidrag vid beräkning av bostadsbidrag. Motsvarande ändringar i balken bör göras i 19 kap. 13 §, 97 kap. 5 § och 102 kap. 9 §.

Prop. 2009/10:69

Ytterligare tid med sjukpenning

Sjukpenning ska i vissa fall kunna lämnas även efter den normala sluttiden (prop. 2009/10:45 Kompletterande förändringar i sjukförsäkringen, m.m. i samband med förstärkta insatser för återgång i arbete, bet. 2009/10:SfU10, rskr. 2009/10:124). Motsvarande regler bör tas in i en ny paragraf, 24 a §, i 27 kap. och reglerna om sjukpenning utan bortre tidsgräns i 24 § i samma kapitel flyttas dit. Bestämmelserna angående ansökan bör med hänsyn till att sådan generellt krävs i balken regleras som ett undantag i 110 kap. 6 §.

Sjukpenningregler vid sjuk- eller aktivitetsersättning

Regler om SGI-skydd under tid med sjuk- eller aktivitetsersättning återinförs samtidigt som sjukpenning normalt ska kunna betalas ut tidigast tre kalendermånader efter det att sjuk- eller aktivitetsersättningen har upphört (prop. 2009/10:45 Kompletterande förändringar i sjukförsäkringen, m.m. i samband med förstärkta insatser för återgång i arbete, bet. 2009/10:SfU10, rskr. 2009/10:124, SFS 2009:000). En följdändring görs i fråga om 240-dagarsvillkoret för beräkning av föräldrapenning. Motsvarande ändringar bör föras in i 12 kap. 38 § och 26 kap. 29 § samt nya 26 kap. 22 a § och 27 kap. 35 a §.

Bedömning av arbetsförmågan i samband med arbetsmarknadspolitiska program

Nya regler införs i fråga om bedömning av arbetsförmågan för en person som på grund av sjukdom är frånvarande från eller har lämnat ett arbetsmarknadspolitiskt program (prop. 2009/10:45 Kompletterande förändringar i sjukförsäkringen, m.m. i samband med förstärkta insatser för återgång i arbete, bet. 2009/10:SfU10, rskr. 2009/10:124, SFS 2009:000). Motsvarande regler bör tas in i två nya paragrafer, 55 a och 55 b §§, i 27 kap.

4.3 Följdändringar på grund av annan ny lagstiftning

<p>Regeringens förslag: Förändringar utanför socialförsäkringsområdet har föranlett följdändringar i socialförsäkringslagstiftningen. Dessa ändringar ska nu inarbetas i balken.</p>

Skälen för regeringens förslag: Reformeringen av förvaltningsrättskipningen i första instans medförde följdändringar i AFL och LIP (prop. 2008/09:165 En långsiktigt hållbar organisation för de allmänna förvaltningsdomstolarna i första instans, bet. 2008/09:JuU23, rskr. 2008/09:290,

SFS 2009:778 och 830). En motsvarande ändring bör göras i 113 kap. 14 § balken. Prop. 2009/10:69

Genomförandet av ett direktiv om flyktingar m.m. medför följdändringar i AFL och GPL. (prop. 2009/10:31 Genomförande av skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet, bet. 2009/10:SfU8, rskr. 2009/10:000, SFS 2009:000 och 000). Motsvarande ändringar bör göras i 35 kap. 8 § och 67 kap. 7 § balken.

Ny lagstiftning angående invandrares etablering medför följdändringar i BoL och BTPL. (prop. 2009/10:60 Nyanlända invandrares arbetsmarknadsetablering – egenansvar med professionellt stöd). Motsvarande ändringar bör göras i 97 kap. 13 § och 102 kap. 15 § balken.

4.4 Vissa justeringar i övrigt

Regeringens förslag: Övergångsbestämmelserna rörande änkepension justeras. I övrigt rättas vissa felskrivningar och felaktiga hänvisningar. Det görs också vissa språkliga justeringar.

Skälen för regeringens förslag: I propositionen anfördes i kommentaren till införandelagen att det framkommit vissa ofullkomligheter i hänvisningarna från EPLP till EPL och att dessa inte helt kunnat rättas till (prop. 2008/09:200, del 2, s. 590). Dessa brister, som främst avsåg reglerna om änkepension, har nu föranlett en förnyad bearbetning av övergångsreglerna om denna förmån, vilket har lett till att inte obetydliga lagtekniska justeringar nu föreslås.

Vidare har det skett vissa språkliga justeringar främst i syfte att uppnå ökad enhetlighet i balken och bättre överensstämmelse med vedertagen terminologi inom socialförsäkringsadministrationen.

Under arbetet har också upptäckts ett antal felaktiga hänvisningar och skrivfel, som nu rättas till.

5 Konsekvenser av förslagen

Det uppkommer med anledning av de nu föreslagna kompletteringarna i SFB, vilka bygger på av riksdagen antagna eller av regeringen tidigare föreslagna författningsändringar, inte några sådana konsekvenser som det finns anledning att beröra i detta sammanhang.

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: I lagen om införande av socialförsäkringsbalken ska vissa konsekvensändringar göras med anledning av de kompletteringar som föreslås i socialförsäkringsbalken.

Skälen för regeringens förslag: De kompletteringar som föreslås av SFB ska vara tillämpliga när balken träder i kraft den 1 januari 2011. Den ikraftträdandebestämmelse som i prop. 2008/09:200 har föreslagits i 1 kap. 1 § SFBP kommer att omfatta balken i dess lydelse per den 1 januari 2011, vilket inbegriper nu föreslagna kompletteringar, om inte annat föreskrivs särskilt. Med hänsyn till det behövs inte någon ytterligare ikraftträdandebestämmelse.

Beträffande de förändringar av övergångsbestämmelserna som behövs på grund av gjorda lagändringar hänvisas till författningskommentaren till SFBP.

7 Författningskommentar

7.1 Inledning

De ändringar som föreslås grundar sig huvudsakligen på förslag i propositioner som avlämnats samtidigt med eller efter propositionen med förslag till socialförsäkringsbalk. Inte minst föranleder lagstiftningen i anledning av inrättandet av Pensionsmyndigheten ett betydande antal ändringar, som dock till stor del består i att orden *Försäkringskassan* eller *Premiepensionsmyndigheten* byts ut mot *Pensionsmyndigheten*. I andra fall läggs Pensionsmyndigheten till vid sidan av *Försäkringskassan* eller byts ordet *Försäkringskassan* ut mot *den handläggande myndigheten*. Dessa förslag, liksom flertalet andra omformuleringar som en följd av inrättandet, kommenteras inte i det följande. I övrigt innefattar förslagen främst mindre språkliga justeringar samt rättelser av misstag och förbiseenden i prop. 2008/09:200. Dessa kommenteras endast undantagsvis.

7.2 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

2 kap.

2 §

Ändringen beror på inrättandet av Pensionsmyndigheten och överföringen av Premiepensionsmyndighetens och en del av Försäkringskassans uppgifter till Pensionsmyndigheten (prop. 2008/09:202, bet. 2009/10:SfU3, SFS 2009:986–993, 996, 998, 1001, 1003, 1006, 1007 och 1009–1012. Reglerna om fördelningen av uppgifter har placerats i inledningen av varje förmånsavdelning (8 kap. 5 §, 23 kap. 5 §, 48 kap. 5 §, 53 kap. 5 §, 75 kap. 5 § och 93 kap. 5 §) och en uppgift om placeringen i denna paragraf.

8 kap.

5 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

11 kap.**2 §**

Beträffande föräldrapenning slopas i *första punkten* ledet *till en förälder*. Föräldrapenning kan nämligen under vissa förutsättningar lämnas till en annan än en förälder. Bestämmelser om att vissa personer likställs med förälder finns i 11 kap. 4–6 §§.

Andra punkten ändras med anledning av att det i 31 a–31 d §§ införs bestämmelser om att en annan försäkrad än en förälder i vissa fall kan få tillfällig föräldrapenning, när föräldern inte kan vårda barnet på grund av egen sjukdom eller smitta (se kommentaren till 13 kap. 31 a §). Även bestämmelserna i 13 kap. 8, 9 och 11 §§ innebär att en annan försäkrad än förälder kan ha rätt till tillfällig föräldrapenning.

6 §

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att även den som har fått tillfällig föräldrapenning enligt 13 kap. 31 a § ska i fråga om tillfällig föräldrapenning likställas med förälder till det barn för vilket den nämnda förmånen lämnas.

12 kap.**8 §**

Punkten 1 justeras så att det tydligare framgår att åldersgränsen om tio år utgör en avgränsning för hur sent det under ett barns uppväxt kan lämnas föräldrapenning.

38 §

Se kommentaren till 26 kap. 22 a §.

13 kap.**9 §**

Hänvisningen i *andra stycket 2* justeras till att rätteligen avse 11 kap. 14 §.

I ett nytt *tredje stycke* införs en erinran om att tillfällig föräldrapenning vid förälders sjukdom eller smitta kan lämnas även i andra fall än som anges i 8 §. Bestämmelser om när det kan ske finns i 31 a §.

31 a §

I paragrafen har tagits in nya bestämmelser om utvidgad rätt för en annan försäkrad person än en förälder att i vissa fall få tillfällig föräldrapenning. Denna utvidgade rätt har införts genom nya bestämmelser i 4 kap. AFL (prop. 2008/09:194, bet. 2009/10:SfU4, SFS 2009:1050). Dessa bestämmelser har vid överföring till balken placerats i 11 kap. 6 § och 13 kap. 31 a–31 d §§ samt har föranlett en mindre konsekvensändring i 11 kap. 2 §.

Bestämmelserna i förevarande paragraf motsvarar 4 kap. 10 c § första stycket AFL som innehåller bestämmelser om att en annan försäkrad än en förälder i vissa fall kan få tillfällig föräldrapenning för att vårda ett barn som inte har fyllt tre år.

I *punkten 2* görs en hänvisning till 12 kap. 14–16 §§ SFB, som motsvarar bestämmelserna i 4 kap. 3 § fjärde och femte styckena AFL.

Vidare görs i *punkten 3* en hänvisning till 11 kap. 4 § 1 och 2 SFB, Prop. 2009/10:69 som motsvarar bestämmelserna i 4 kap. 2 § första stycket c AFL. I nämnda punkt görs även en hänvisning till 11 kap. 5 § första stycket 1 SFB som motsvarar 4 kap. 2 § andra stycket a AFL.

31 b §

Bestämmelserna i denna paragraf motsvarar 4 kap. 10 c § andra stycket AFL i dess lydelse enligt SFS (2009:1050). Se kommentaren till 13 kap. 31 a §.

31 c §

Bestämmelserna i denna paragraf motsvarar 4 kap. 10 c § tredje stycket AFL i dess lydelse enligt SFS (2009:1050). Se kommentaren till 13 kap. 31 a §.

31 d §

Bestämmelserna i denna paragraf motsvarar 4 kap. 12 § första stycket AFL i dess lydelse enligt SFS (2009:1050). Se kommentaren till 13 kap. 31 a §.

18 kap.

2 §

Ändringen syftar till att tydliggöra kravet på att barnet ska bo varaktigt tillsammans med en av föräldrarna eller, vid växelvist boende, båda föräldrarna.

19 kap.

13 §

I budgetpropositionen för 2010 föreslås att schablonintäkten vid uppskov med kapitalbeskattningen av bostäder inte ska räknas som en inkomst vid beräkning av vissa förmåner samt av betalningsskyldighet för underhållsstöd (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 11 och 12, bet. 2009/10:SfU1, SFS 2009:000–000). Ändringen berör denna paragraf (betalningsskyldighet för underhållsstöd), 97 kap. 5 § (bostadsbidrag) och 102 kap. 9 § (bostadstillägg).

15 §

De hänvisningar i fråga om beräkning av förmögenhet till den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt som i dag finns i socialförsäkringslagstiftningen ersätts av en hänvisning till en ny lag om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner (prop. 2008/09:203, bet. 2009/10:SfU5, SFS 2009:1054–1056). I fråga om betalningsskyldighet för underhållsstöd slopas emellertid hänsynstagandet till förmögenhet. Ändringen berör denna paragraf (betalningsskyldighet för underhållsstöd), 74 kap. 19 § (äldreförsörjningsstöd), 97 kap. 8 § (bostadsbidrag), 102 kap. 13 och 14 §§ samt 103 kap. 3 § (bostadstillägg).

23 kap.

5 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

26 kap.**22 a §**

Ett SGI-skydd ska gälla under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning medan sjukpenning i allmänhet inte ska lämnas för samma nedsättning under en tremånadersperiod efter att ersättningen upphört (prop. 2009/10:45, bet. 2009/10:SfU10, SFS 2009:000). Ändringen berör denna paragraf (SGI-skyddet) och 29 § (omräkning), 27 kap. 35 a § (hinder mot sjukpenning) samt 12 kap. 38 § (föräldrapenning).

29 §

Se kommentaren till 22 a §.

27 kap.**23 §**

Enligt AFL krävs i normalfallet inte någon ansökan för att få sjukpenning. I stället ska sökanden ge in en försäkran till Försäkringskassan (3 kap. 8 § första stycket AFL). Enligt SFB krävs en ansökan för att få sjukpenning liksom för andra förmåner. Det saknas därför anledning att här ta in en motsvarighet till bestämmelserna i 3 kap. 4 § tredje stycket respektive 10 a § tredje stycket ALF med krav på ansökan. I balken finns en särskild reglering endast för de fall där det finns ett undantag från kravet på ansökan. Paragrafen har justerats språkligt för att stämma bättre med terminologin i balken i övrigt.

24 §

Se kommentaren till 23 §. Bestämmelsen om arbetskada i andra stycket har flyttats till den nya 24 a § och sammanförts med övriga bestämmelser om undantag från tidsgränsen.

24 a §

Ytterligare möjligheter införs att få sjukpenning på fortsättningsnivån efter den generella borte tidsgränsen (prop. 2009/10:45, bet. 2009/10:SfU10, SFS 2009:000). Bestämmelserna har tagits in i denna paragraf och dit har från 24 § förts det tidigare undantaget för arbetsskador. Någon bestämmelse om ansökan har inte tagits in här (se kommentaren till 23 §). I stället tas ett undantag in i 110 kap. 6 §.

35 a §

Se kommentaren till 26 kap. 22 a §.

55 a och 55 b §§

De nya bestämmelserna om bedömningen av arbetsförmåga i samband med deltagande i arbetsmarknadspolitiska program har tagits in i dessa paragrafer (prop. 2009/10:45, bet. 2009/10:SfU10, SFS 2009:000).

35 kap.**8 §**

Ändringarna föranleds av genomförandet av skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet (prop. 2009/10:31, bet. 2009/10:SfU8, SFS 2009:000). Ändringarna berör denna paragraf (sjukersättning och aktivi-

tetsersättning i form av garantiersättning) och 67 kap. 7 § (garantipension för dem som är födda 1938 eller senare). Prop. 2009/10:69

40 kap.

9 §

Bestämmelsen om den som inte är försäkrad för sjukpenning har i prop. 2009/10:200 utformats i överensstämmelse med vad som föreskrivs i fråga om en smittbärare som inte är försäkrad för sjukpenning. Arbets-skadeföresäkring är emellertid grundad just på arbetet i Sverige varför det är övriga villkor som inte ska beaktas. Detta stämmer också överens med den nuvarande tillämpningen.

41 kap.

11 §

Se kommentaren till 40 kap. 9 §.

47 kap.

8 §

Ändringen i paragrafen innebär att det högsta antalet dagar, för vilka närståendepenning sammanlagt kan utges till en närstående för vård av en svårt sjuk person, utökas från 60 till 100 dagar. Detta motsvarar nya bestämmelser i 6 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård (prop. 2008/09:194, bet. 2009/10:SfU4, SFS 2009:1049). Någon övergångsbestämmelse har inte ansetts nödvändig med hänsyn till kontinuitetsregeln i 1 kap. 4 § SFBP.

48 kap.

5 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

53 kap.

5 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §. Genom att den omfattande uppdelningen av beslutsbefogenheten mellan Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten som återges i 58 kap. 7 § upphör kan hela regleringen tas in i denna paragraf och även 58 kap. 6 och 8 §§ utgå ur förslaget.

58 kap.

6–8 §§

Se kommentaren till 53 kap. 5 §.

14 och 15 §§

Ändringarna i paragraferna föränleds av den ändrade beräkningen av balanstalet (prop. 2008/09:219, bet. 2009/10:SfU6, SFS 2009:1018).

64 kap.

16 §

Ändringarna föränleds av nya regler för den tillfälliga placeringen av avgiftsmedel inom premiepensionssystemet (prop. 2009/10:1, ålderspensionssystemet utanför statsbudgeten, bet. 2009/10:SfU9, SFS 2009:000).

18, 23, 24, 26 och 45 §§

Ändringarna föränleds av nya regler för placering av premiepensionsmedel i första hand inriktade på de fall där pensionsspararen inte själv valt någon placering samt om uttag av avgifter vid fondbyte (prop. 2009/10:44, bet. 2009/10:SfU9, SFS 2009:000).

67 kap.

7 §

Se kommentaren till 35 kap. 8 §.

74 kap.

19 §

Se kommentaren till 19 kap. 15 §.

75 kap.

5 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

87 kap.

3 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §. Paragrafen innehåller regeln om skyldighet för Pensionsmyndigheten att höra Försäkringskassan före beslut om efterlevandeförmåner på grund av arbetsskada m.m.

89 kap.

3 §

Ändringarna föränleds av att bestämmelserna om efterlevandeskydd före pensionstiden i premiepensionssystemet, som aldrig tillämpats, upphör att gälla (prop. 2009/10:44, bet. 2009/10:SfU9, SFS 2009:000). Som en följd därav utgår 90 kap. ur förslaget. I övrigt berörs denna paragraf samt 91 kap. 10 §, 92 kap. 2 § och 107 kap. 8 §.

90 kap.

Se kommentaren till 89 kap. 3 §.

91 kap.

10 §

Se kommentaren till 89 kap. 3 §. Ändringen i första stycket beror på att endast efterlevande make eller sambo har rätt till den kvarvarande premiepensionen till efterlevande.

92 kap.

2 §

Se kommentaren till 89 kap. 3 §.

3 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

93 kap.

5 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

97 kap.

5 §

Se kommentaren till 19 kap. 13 §. Ändringen beträffande bostadsbidrag innebär även att bestämmelserna om räntebidrag slopas eftersom sådana inte längre lämnas för privatbostäder.

8 §

Se kommentaren till 19 kap. 15 §.

11 §

Ändringen är en följdändring till borttagandet av bestämmelsen om räntebidrag i 5 §, se kommentaren till den paragrafen, samt en rättelse av en felaktig hänvisning.

13 §

Ändringen är en följd av att den nya etableringsersättningen till vissa nyanlända invandrare ska räknas in i den bidragsgrundande inkomsten vid beräkning av bostadsbidrag och bostadstillägg (prop. 2009/10:60, bet. 2009/10:AU7, SFS 2010:000 och 000). Ändringen berör, förutom denna paragraf som avser bostadsbidrag, även 102 kap. 15 § som avser bostadstillägg.

102 kap.

9 §

Se kommentaren till 19 kap. 13 §.

13 och 14 §§

Se kommentaren till 19 kap. 15 §. Undantaget beträffande vissa bostäder tas in i den nya lagen om förmögenhet vid beräkning av vissa förmåner, varför 14 § utgår ur förslaget.

15 §

Se kommentaren till 97 kap. 13 §.

22 och 27 §

Ändringarna är en följd av att skillnaden i beräkning av bostadstillägg beroende på ålder upphör (prop. 2009/10:1, utgiftsområde 11, bet. 2009/10:SfU1, SFS 2009:000).

103 kap.

3 §

Se kommentaren till 19 kap. 13 §.

107 kap.

8 §

Se kommentaren till 89 kap. 3 §.

110 kap.**6 §**

Se kommentaren till 27 kap. 23 §. I paragrafens första stycke har tagits in undantaget från kravet på ansökan om sjukpenning vid vissa sjukdomstillstånd (prop. 2009/10:45, bet. 2009/10:SfU10, SFS 2009:000). Vidare har i paragrafen införts ett ytterligare, mer generellt undantag. Detta avser i första hand försäkrade som på grund av sjukdomen är förhindrade att göra en ansökan, exempelvis därför att de är medvetlösa eller nedsovda. Regeln omfattar även fall där den försäkrade inte helt förhindrad men där det skulle möta synnerliga svårigheter att ansöka. Den är avsedd att tillämpas endast på fall som ligger nära dem där den sjuke är helt förhindrad att göra en ansökan. Undantaget ersätter det undantag som i dag finns beträffande försäkrans för sjukpenning, eftersom ansökan enligt SFB ersätter sådan försäkrans.

12 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §. Den nuvarande bestämmelsen om ansökan, anmälan eller liknande som sänts till Försäkringskassan i stället för Premiepensionsmyndigheten och omvänt slopas. I stället införs nya bestämmelser av liknande art, som avser ersättningar på grund av arbets-skada m.m. och bostadstillägg, dvs. de förmåner som handläggs av både Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Till den del bestämmelserna avser omprövning och överklagande har de tagits in i 113 kap. 21 a §.

23 och 38 §§

Enligt 8 kap. 8 § LAF har domstol och Försäkringskassan rätt att, i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt LAF, hos myndighet som utövar tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära en undersökning av arbetsförhållandena eller i vissa fall rätt att själv göra sådan undersökning. Vidare har enligt 9 § i samma kapitel Försäkringskassan rätt att i ärende angående arbetsskadeförsäkring begära att tingsrätt håller förhör med vittne eller sakkunnig. Även om avsikten är att bedömningen av om det är fråga om en arbetsskada m.m. och beräkningen av underlaget i första hand ska göras av Försäkringskassan, bör emellertid Pensionsmyndigheten som ska fatta beslutet om ersättning ha samma utredningsbefogenheter.

52 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

112 kap.**6 och 7 §§**

Se kommentaren till 2 kap. 2 §. I 7 § har det särskilda omnämmandet av särskilda poster i ålderspensionssystemet utgått, jfr regleringen i 113 kap. 22 §.

113 kap.**14 §**

Ändringen är en följd av omvandlingen av förvaltningsdomstolarna i första instans (prop. 2008/09:165, bet. 2008/09:JuU23, SFS 2009:778 och 830).

20 a §

Se kommentaren till 110 kap. 12 §.

32 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 §.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen om införande av socialförsäkringsbalken

1 kap.**5 §**

Se kommentaren till 2 kap. 2 § SFB. Paragrafen motsvarar i sak 4 § IPML.

2 kap.**1 §**

Se kommentaren till 2 kap. 2 § SFB. Paragrafen motsvarar 1 § IPML men omfattar endast förmåner som lämnas övergångsvis enligt äldre lagstiftning. Beslutsbehörigheten beträffande förmåner som avses i SFB regleras ju där och beträffande överföring av pensionsrättigheter till och från EU i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna. Då paragrafen bör inleda kapitlet, får nuvarande 1 § beteckningen 1 a §.

1 a §

Se kommentaren till 2 kap. 2 § SFB. Ändringarna motsvarar regleringen i 3 § IPML

7 kap.**5 §**

Paragrafen utgår, eftersom den behandlar barnpension på grund av dödsfall före 1990 och rätten till barnpension i sådana fall har upphört när SFB träder i kraft.

21 §

Som anges i prop. 2008/09:200 (s. 590) kvarstod ett behov av fortsatt beredning av den lagtekniska utformningen av övergångsbestämmelserna rörande efterlevandeförmåner, främst avseende änkepension. Dessa har därför överarbetats och justerats på flera punkter. En utgångspunkt för arbetet har varit att, eftersom bestämmelserna utgår från att rätt till pension har uppkommit på grund av dödsfall under viss tidsperiod, inte reglera förutsättningarna för uppkomsten av rätten utan endast för dess bibehållande. I paragrafen har en hänvisning till bestämmelserna om 90-procentstillägg införts. Vidare har ett undantag gjorts för en särregel i

SFB som beror på att pensionspoäng inte längre fastställs för personer, födda 1954 eller senare, men som saknar relevans i fråga om äldre dödsfall. Prop. 2009/10:69

23 §

Se kommentaren till 21 §. För de änkor som kan ha rätt till 90-procents-tillägg (änkor på grund av dödsfall före 1990 som inte har fyllt 65 år) och som hade rätt till sådant tillägg vid balkens ikraftträdande kan denna rätt upphöra endast genom att de fyller 65 år eller att de gifter sig. En särregel har införts för det fall att änkan på grund av giftermål inte hade änkepension då men åter har rätt till sådan på grund av att äktenskapet upplöses.

24 §

Se kommentaren till 21 §.

25 §

Paragrafen utgår, eftersom den behandlar villkoren för att få 90-procentstillägg för änkor födda 1930–1944 och rätten till sådant tillägg alltid upphör då änkan fyller 65 år.

27 §

Se kommentaren till 21 §.

30 §

Se kommentaren till 21 §. Förutsättningarna för garantipension med hänsyn till äktenskapet, vårdnad och samboende med barn samt ålder vid makens död eller när barnvillkoret upphörde har redan prövats, varför det räcker med att konstatera att änkan hade rätt till garantipension för december 2010. Dock behövs ett tillägg för det fallet att änkan då inte hade rätt till sådan pension, eftersom hon inte var bosatt här, men därefter flyttar hit.

32 §

Se kommentarerna till 21 och 30 §§. Till skillnad från situationen i 30 § kan det här finnas kvar en prövning av villkoren.

40 §

Se kommentaren till 21 §. Ändringen är en följd av ändringarna av 30 och 32 §§.

9 kap.

3 a §

Se kommentaren till 2 kap. 2 § SFB. Försäkringskassan ska under en övergångstid fortfarande handlägga återkravsärenden och då tillämpa äldre regler rörande dessa.

7 §

Se kommentaren till 2 kap. 2 § SFB. Det nya *andra stycket* motsvarar 5 § IPML.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 december 2009

Närvarande: Statsrådet Olofsson, ordförande, och statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Borg, Billström, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Krantz

Föredragande: statsrådet Husmark Pehrsson

Regeringen beslutar proposition Kompletteringar av socialförsäkringsbalken

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag (2010:000) om ändring i socialförsäkringsbalken	64 kap. 37, 41–43 och 45 §§ samt 117 kap. 9 §	
